

Keskipohjalaiset Kylät

TIEDOTUSLEHTI
2023

4-5

Esittelyssä Vuoden Kylät:
2022 Köyhäjoki
2023 Yli-Lesti

8

Maailma ja norsupallo
ovat pyöreitä. Menoa
Vähäjärven jäällä.

16

Elävän perinnön
teemavuosi.

20-21

Keski-Pohjanmaan
luontokohteita
kokemaan

Keskipohjalaiset kylät kartalla

Keski-Pohjanmaalla on paljon kylä. Oheisen kartan kylien tiedot on kerätty Maakuntakaavan 5 vaiheen kylätarkastelu-dokumentista ja Keski-Pohjanmaa liiton Suomi100 kartasta.

Kylät elävät kuitenkin omaa vahvaa elämänsä ja näin kylien karttakin kehitty. Kommentteja ja kehitysehdotuksia otetaan vastaan! Ne voi lähettää osoitteeseen lehti@kpkylat.fi

Samaan osoitteeseen voi myös lähettää lehteä koskevat kommentit ja ensivuoden tiedotuslehden juttuvinkit.

Miltä kylältä?

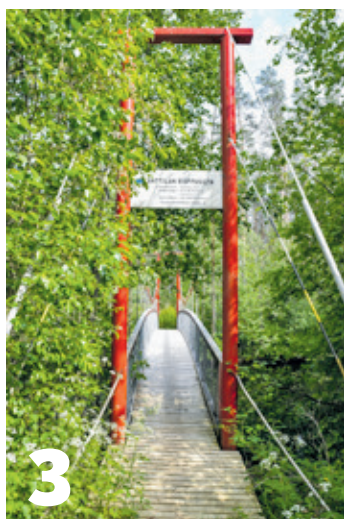
Testaa Keski-Pohjanmaa tuntemustasi ja arvaa, miltä kyliltä alla olevat kuvat on otettu. Kaikista kohteista tietoa myös tässä KP Kylien tiedotuslehdessä. Oikeat vastaukset ja kuvaajien tiedot sivulla 21.

1

2

3

4

5

Puheenjohtajan tervehdys

Taas on vuosi kulunut, on mukava kirjoittaa jälleen puheenjohtajan palstaa. On tapahtunut paljon asioita heti alkuvuodesta. Hyvinvointialue aloitti toiminnan tammi-kuusta alkaen. Heti sen jälkeen alkoi eduskunnan vaalikeskustelut. Nyt on vaalit käyty ja Suomi saa uuden hallituksen. Hallituksella on edessään vaikeat ajat, taloustilanteen takia joudutaan tekemään kipeitäkin ratkaisuja. Toivoisin uudelta hallitukselta myönteisyyttä kyläkouluja kohtaan ja samoin kuntien päättäjiltä, jotta saataisiin jäljellä olevat koulut säilymään.

Koulu on koko kylän toiminnan keskus, kaikkine eri toimintamuotoineen. Tilat ovat "kullanarvoiset" kaikille harrastusryhmille esim. koululaisten liikunta, seniorijumppat, ukkojumppat, lastenliikuntaryhmät, kyläläisten pitämät kokoukset. Ei päätöksiä pidä tehdä aina "eurojen" mukaan, pitää katsoa mitä koulu mahdollistaa. Kylien elinvoimaisuuteen tarvitaan toimivat elämisen mahdollisuudet. Täytyy olla houkuttelevuutta uusille muuttajille. Mitä enemmän kylällä on asukkaita, se voimistaa ja vahvis-

taa palvelumahdollisuuksia. Me kyläläisinä voimme vaikuttaa positiivisella asenteella, toivotetaan kaikki tulevat uudet asukkaat tervetulleeksi. Kyläyhdistyksillä on tärkeä rooli tässä asiassa, se voi huomioida uuden tulijan, toimintatapoja on monenlaisia.

|| Mitä enemmän kylällä on asukkaita, se voimistaa ja vahvistaa palvelumahdollisuuksia. Me kyläläisinä voimme vaikuttaa positiivisella asenteella, toivotetaan kaikki tulevat uudet asukkaat tervetulleeksi.

Meidän maakuntamme on monilla mitareilla mitattuna kovassa nosteessa. Kokolan suurteollisuusalueelle on tulossa uutta teollisuutta, se tarjoaa työtä ja toimeentuloa suurelle määrälle perheitä. Tämä on meille mahdollisuus saada myös uusia asukkaita meidän lähialueelle, tämä on hyvä asia myös kylille. Mietin paljon kustannusten hurjaa

nousua, jonka vaikutus näkyy meidän jokaisen jokapäiväisessä elämässä. Suurimmat hinnannousut ovat tapahtuneet energiassa, ruokakassissa, polttoaineissa, tässä muutamia mainittuna. Rahamarkkinoilla on myös tapahtunut myllerrystä, korkojen nousu, inflaatio. Toivotaan, että tilanne rauhoittuisi näiltä osin ja saataisiin kustannukset pysymään siedettävällä tasolla. Se olisi meidän kaikkien yhteinen etu.

Nähdään kesätapahtumissa, nautitaan kesästä.

*Hyvää kesän odotusta kaikille,
Erkki Kuismen
Keskipohjalaiset Kylät ry
puheenjohtaja*

Keski-Pohjanmaan kylistä löytää kesäfiiliksen!

Kevään korvalla vierailin nyt maaliskuussa Perhon kunnassa kunnanjohtaja Laurin kutsusta. Hän haastoi vierailemaan Suomen suurimmassa kyläkoulussa. Tartuin tarjoukseen ja vierailimme Möttösen kyläkoulussa. Kyläkoulun oppilaat koontuivat liikuntasaliin ja kajauttivat kyläkoululaulun. Siinä herkiytyi. Hieno hetki. Toivottavasti osa näistäkin lapsista voisi nähdä omien lapsiensa käyttävän Möttösen kyläkoulua.

Me puolustamme suomalaisia kyläkouluja ja siksi teimme myös kyläkoulujen pelastuspaketin, joka löytyy Suomen Kylät ry:n nettisivuilta. Keski-Pohjanmaalla on tomeraa kylätoimintaa. Etelän media ja päättäjät uhkailevat, että maaseutu autioituu. En usko! Me sanomme päättäjille Säätytalon edessä, että kylätalolta ei lamppu sammu. Me puolustamme kylämummoja, maaseudun mopopoikia ja teemme elinvoimaista ja kestävästä maaseutua.

|| Toivottavasti osa näistäkin lapsista voisi nähdä omien lapsiensa käyttävän Möttösen kyläkoulua.

Kylätoimijoissa näkyy ahkeruus, yhteistyö ja sitkeys. Tämäkin lehti ja kaikki kylien kesäiset tapahtumat ovat osuva esimerkki siitä mitä talkootyöllä saadaan aikaan. Mielenkiintoiset ja erikokoiset kylät vetävät uusia asukkaita ja nyt sille on kysyntää. Yli miljoona suomalaista haaveilee muuttamisesta maalle. Moni suomalainen haaveilee takapihasta ja työhuoneesta. Väljempi arki ja helpompi elämä lähellä luontoa kiinnostaa lapsiperheitä tutkitusti myös Kokkolassa ja Oulussa.

Suomen Kylät ry on valtakunnallinen maaseutujärjestö, joka puolustaa kyliä ja maaseutua. Järjestöjen tehtävä on tuottaa lisäarvoa jäsenilleen. Siksi tuotamme koulutuksia, tapahtumia, toimintaa ja tekemistä, joka tuo ihmisiä yhteen. Vaikuttavan

järjestön tulee jättää sanottavaa mediassa ja muistijälki päättäjissä. Haluamme edistää maallemuuttoa ja tukea maaseudun elinvoimaa. On luotava kestävästi monipaikkaista Suomea, jossa valtion alueellinen läsnäolo maakunnissa ja maaseudulla säilyy. Kyläkaupat ovat osa varautumista ja huoltovarmuuden verkostoa kriisitilanteissa.

"Kun poliisia ei näy tai kunnanvirastoa ei kiinnosta, täällä maalla on varauduttava itse." Näin tuumasi minulle kylämummo. Suomen Kylät ry on huolissaan maaseudun asukkaiden turvallisuudesta. Teemme sen puolesta töitä. Meidän mielestämme jokainen on oikeutettu nopeaan ambulanssin apuun, koko Suomessa. Jokainen veronmaksaja on oikeutettu edes jonkinlaisiin palveluihin, koko Suomessa. Me olemme kyläliike, jossa tehdään talkoita ja kehitetään kotiseutuja. Nyt teemme töitä myös kyläturvallisuuden puolesta. Valittamisen sijaan me teemme ja vaikutamme. Me tuemme kriisinkestäviä kyliä ja yhteisöjen voimaa kannatella itseään kriisitilanteissa.

Liikenteen ja logistiikan piloteissa on Keski-Pohjanmaan kylätoimijoilla kokemusta ja osaamista. Niitä tarvitaan jatkossakin. Kannattaa kiertää ja vierailla keskipohjalaisissa kylissä. Rentouttava kesälomapäivä ja aitoa suomalaista kesätunnelmaa löytyy kylistä ja suomalaiselta maaseudulta. Iloista kesää kyliin ja korttelieihin Keski-Pohjanmaalle!

*Kesäisin terveisin,
Aleksi Koivisto
toiminnanjohtaja
Suomen Kylät ry*

|| Me sanomme päättäjille Säätytalon edessä, että kylätalolta ei lamppu sammu. Me puolustamme kylämummoja, maaseudun mopopoikia ja teemme elinvoimaista ja kestävästä maaseutua.

Köyhäjoki - vuoden 2022 keskipohjalainen kylä

“Joki pienoinen virtailee hiljalleen ja kun katselen pintaa sen tumman veen, sieltä nähdä voin ihmisen äärellä työn sekä iltaisin tähtien vyön”. Kauko Kaunisvesi teki kylälle oman laulun Köyhäjoki -valssin vuonna 1992. Se kertoo hyvin kylästäme ja sen ihmisistä.

Köyhäjoki on n. 250 asukkaan kylä Kaustisella ja asuttuja taloja on yli 90. Kylä on tunnettu vahvasta talkooperinteestä ja yhteistoiminnasta, joka näkyy mm. erilaisina varainhankintatapahtumina sekä rakennusprojekteina. Kyläläisten käyttöön on rakennettu laavuja ja Lapinharjun kota sekä näkötorni.

Kylän toiminnan keskus on kylätalo, joka on paremmin tunnettu Mäntymajana, siellä on lähes päivittäin jotakin ja kyläläiset saavat käyttää vapaasti kuntosalia ja pelata sählyä sekä lentopalloa. Mäntymajaa on laajennettu ja korjattu talkoilla vuosien saatossa. Sitä vuokrataan myös kylän ulkopuolisten juhla- ja kokouskäyttöön. Siellä kokoontuu säännöllisesti Perhonjokilaakson kansalaisopiston piirejä ja lähistöllä ahkerivat myös kutomapiiriläiset. Näytelmäpiiri on kokoontunut kansalaisopiston alaisuudessa jo useiden vuosien ajan ja se tuonut nautittavaksemme hienoja esityksiä. Tänä vuonna esimerkiksi oli näytelmä Kirkkoväartin kolmas kortti, jossa riitti hauskoja tilanteita ja käänteitä. Näytelmässä oli myös lauluja

haitarin säestyksellä, jotka toivat oman lisänsä esitykseen.

Kylällä on toiminut vuosikymmenien ajan Köyhäjoen pelimannit, joiden ohjelmisto on lähtöisin Köyhäjoelta ja he tekevät myös uutta kansanmusiikkia soitettavaksi. Alun perin oli kaksi ryhmää, nuoret ja vanhat pelimannit erikseen. Musiikin lisäksi osaamista löytyy mm. myös kuvataiteen ja kirjallisuuden saralta. Kylällä toimii avanto-, hirvi- ja saunaporukka sekä metsästysseura. Kyläläiset pitävät myös hiihtoladut ja luistelukaukalon kunnossa talkoovoin.

Varainhankintaa tehdään eri tavoilla esim. lumenpudotustalkoilla kaustislaisille yrityksille, joissa on ollut mukana yleensä reilusti yli parikymmentä miestä. Myös erilaisten tilaisuuksien järjestämiseen osallistutaan talkoilla ja sitä kautta saadut tulot tulevat kylätalon ja kyläläisten toimintaan.

Kylältä käydään töissä enimmäkseen kirkonkylällä ja lähikunnissa. Oman kylän yritykset ovat

Kuvassa Köyhäjoen näytelmäpiiri

pääasiassa maa- ja metsätalouteen sekä turkistarhaukseen liittyviä. Niiden lisäksi yritystoimintaa löytyy ainakin LVI-, koneurakointi ja puuteollisuuden parissa.

Vuosittain järjestetään monenlaisia tapahtumia; onkikilpailut, kuutamohiihto, ruskapyöräily, pääsiäiskokko, karaoke/pubivisaalia. Köyhäjoen kylällä tapahtuu niin monenlaisia asioita, että var-

masti jää joitakin mainitsematta. Mutta oli tilaisuus mikä hyvänsä, niin naiset leipovat sinne maukkaat tuoret leivonnaiset.

Uutena juttuna meillä on elokuussa toista kertaa järjestettävä kylätapahtuma, jossa on jokaiselle jotakin. Viime vuonna tapahtumassa oli ponijalua, kirppis- ja rompemyyntiä, vanhojen ja uudempien menopelien näyttelyä ja

tietenkin kahvio. Tapahtuma oli niin suosittu, että se päätettiin järjestää uudestaan, katsotaan mitä sitten on tarjolla. Joten tervetuloa meille kylään lauantaina elokuun 12. päivä.

Teksti: Marianne Kykyri-Känsäkoski, Kuva: Mirja Teerikangas

Köyhäjokilaiset häät ja joulupukkiperinne

Hääparin puikkaus

” Kylän kokkien toiminta on niin sujuvaa ja tunnelmaa tuovaa, että heitä on pyydetty myös muualle häihin keittiöpuolelle ja tarjoiluun.

1960-luvun loppupuolella rakennetulla Mäntymajalla järjestetään häitä hääparin toiveiden mukaan ja palvelua on tarjolla myös kylän ulkopuolisille. Häitä varten voi vuokrata pelkät tilat, mutta myös kokit saa halutessaan juhlaan lisämaksusta. Perinteisesti Köyhäjoella häissä naisväki häärii keittiön puolella ja miehet hoitavat tarjoilun juhluvieraille. Kyläläiset osallistuvat talkoilla saamatta palkkaa itselleen ja saadut tulot tulevat kyläläisten hyväksi. Usein juhlaväki ihmetteleeekin, että teemme vieraiden ihmisten juhlaa aivan ilmaiseksi ja että siihen menee usein viikonloppu, perjantai-illasta sunnuntaipäivään saakka. Tällainen talkootoiminta on ihan mukavaa, kun vuoro tulee kerran-pari kessässä.

Häissä on vanha puikkausperinne, jossa morsian istuu tuolille ja mieskokit nostavat morsiamen ilman muutaman kerran, samalla hihkaisten. Naiskokit tekevät saman sulhaselle ja tästä saavat osansa yleensä myös hääparin vanhemmat. Palvelualttiit kokit

osallistuvat tunnelman luomiseen ja tarjoilu jatkuu läpi juhlien. Kylän kokkien toiminta on niin sujuvaa ja tunnelmaa tuovaa, että heitä on pyydetty myös muualle häihin keittiöpuolelle ja tarjoiluun.

Toinen kylän erikoisuus on perinteiset tumma-asuiset joulupukit, joita voi pyytää käymään jouluaattoiltana. Kylän nuoria miehiä vuorollaan on lupautunut kiertämään joulupukkina niissä taloissa, joihin heidät kutsutaan. Nämä joulupukit eivät ole mikään kaunis näky, mutta sitäkin ikimuistoisempia. He ovat pukeutuneet vanhoihin lammasturkkeihin tai vastaaviin ja karvalakit sekä saappaat ovat yleensä myös vanhaa mallia. Joulupukeilla on naamarit kasvoilla, joten on hauskaa arvuutella, keitä naamareitten taakse piiloutuu. Joulupukkien varusteet ovat todella vanhoja ja ne odottavat vuorollaan tulevia perinteen jatkajia.

Teksti: Marianne Kykyri-Känsäkoski, Kuva: Heli Lehto

Yli-Lesti - Vuoden 2023 keskipohjalainen kylä

Vuoden kylän julkistaminen Lestin koululla. Kunniakirjaa luovuttamassa kyläasiamies Esa Erkkilä ja pj. Erkki Kuismin. Yli-Lesti Seuran edustajina Marketta Similä, Hannu Similä, Toimi Nissinen ja Paula Nissinen. kuva: Päivi Paananen

Tämän vuoden lehdessä 2 Vuoden Kylää

Vuoden Kylä -hakuprosessi toteutettiin 2023 edeltäviä vuosia aikaisemmin. Tavoitteena on tulevaisuudessa nostaa kylä esille ennen kesää ja sen tapahtumia.

Niinpä tässä lehdessä pääsemme tutustumaan sekä vuoden 2022 että 2023 Vuoden Kyliin.

Keskipohjalainen Vuoden Kylä haku on auki joka kevät. Maakunnan kylä edustaa Keski-Pohjanmaata myös valtakunnallisessa vuoden kylä kilpailussa.

Olisiko teidän kylänne mahdollisesti tällä sivulla vuonna 2024?

Yli-Lestin kylä sijaitsee kantatie 58:lla noin 7 kilometriä Kinnulaan päin Lestijärven kuntakeskuksesta. Yli-Lestiltä on 110 km matka ja noin 1,5 h ajoaika Kokkolaan. Yli-Lesti-seura on perustettu vuonna 1984 ja se on toiminut siten kohta 40 vuotta Yli-Lestin kylän merkittävimpänä puolessapuhujana ja kehittäjä. Seuran alueella on asukkaita noin 200 henkilö joista 54 maksaa jäsenmaksun. Seura toimii läheisessä yhteistyössä muiden paikallisten yhteisöjen ja Lestijärven kunnan kanssa. Lestijärven kunnan päättäjinä Yli-Lesti-seuran jäseniä on useita, mikä takaa hyvän pohjan kylän toimintojen kehittämiseen ja ylläpitoon. Yli-Lesti-seura palkittiin Keskipohjalaisten Kylien vuoden kylänä edellisen kerran vuonna 2005. Kylällä toimii myös aktiivisena metsästysseura ja sos. dem. yhdistys. Kylällä on kaksi työväentaloa eri yhdistyksillä yhteisöllisinä kokoontumispaikkoina. Talojen kunnosta huolehditaan ja niistä toinen on aktiivikäytössä mahdollistaen myös muiden yhdistysten toiminnan.

Toimintaa ja tapahtumia kylässä

Kyläseura on toteuttanut päiväkahvitilaisuuksia myös korona-aikana luoden turvallisuuden

ja yhteisöllisyyden kokemuksia kriisin keskellä. Kylän toimintaan kuuluu läheisesti Karhunpiilo-varaustuvan vuokraaminen retkeilykäyttöön ja sen alueen huolto ja kunnossapito. Karhunpiiloa markkinoidaan netin kautta.

Yli-Lesti-seura toteutti ja hallinnoi Parannetaan Parantaa -hankkeen vuosien 2019–2021 aikana. Hankkeessa hankittiin uimaranalle erilaisia kalusteita, infotaulu ja kaksi rantalentopallokenttää. Hankkeen talkootöitä hankaloitti korona-aika ja osa töistä ostettiin urakoitsijoilta. Seura on osallistunut myös muiden kylällä tai kylää lähellä olevien hankkeiden talkootyöhön (mm. frisbeegolf-rata ja Peuran polun kunnostus). Yli-Lestillä järjestettiin Kyläläluuta-tapahtuma 15.2.2022.

Kylän peruskoululaiset kulkevat kuntakeskuksen koulussa ja koulukyytejä voi käyttää myös aikuisväestö asiointimatkoihin. Yli-Lestillä on bingo toiminta jatkunut Lestijärven Vasemmistoliiton toimesta jo 53 vuotta, bingo tilaisuuteen saavutaan myös lähikunnista. Kyläyhteisö on huolehtinut asukkaista loppuun asti: mm. eräs muualta muuttanut perheetön henkilö saatettiin kylän toimesta viimeiselle matkalleen.

Yli-Lesti-seura tiedottaa ja viestiin toiminnastaan

Seuralla on oma infokirje: Lestijärven kuntatiedotteeseen välitetään kylätapahtumia ym. ajankohtaisia kuntalaisille ajankohtaisia asioita. Yli-Lesti-seura on myös toimija paikallisessa Lestin mutti-lehdessä ja aktiivisuutta riittää myös Eläkeliiiton joululehden sisällön tuottamiseen paikallisista perinteistä. Karhunpiilon varustuvalla on omat nettisivut, joiden kautta tuvan ja saunan varaus tapahtuu. Hallitus viestii omissa WhatsApp-ryhmässä.

Kylä edistää maaseutuasumista

Kylällä olevia kesäasuntoja on muutettu ympärivuotiseen käyttöön soveltuviksi. Vuonna 2005 rakennettu valokuituverkko mahdollistaa etätöy, jota osa asukkaista tekee. Kyläyhdistyksen jäsenenä on entisiä kyläläisiä ja kesäasukkaita, jotka ovat mahdollisia uusia maaseutuasukkaita. Vain joitakin perikuntien hallinnassa olevia kiinteistöjä on tyhjänä.

Katse tulevaisuuteen

Yli-Lesti-seura on Lestijärven muiden yhdistysten kanssa suunnittelemassa esiselvityshanketta, jossa selvitetäisiin Lestijärven

kunnostusta ja kunnostukseen liittyviä rahoituksia. Laajassa hankekokonaisuudessa katseet on suunnattu 20 vuoden päähän. Kylän asukkaiden maille on tulossa osa Suomen suurimpia tuulivoimalakeskittymiä, kylän monet maanomistajat ovat vuokranneet maitaan tuulivoimalayhtiöille.

Nämä kaksi isoa hankekokoonaisuutta tulevat vilkastuttamaan

kylän elämää ja Yli-Lesti-seuran toimintaa tulevaisuudessa.

Yli-Lesti-seuran kylätoiminta on yhteisöllistä sekä usean järjestön ja yhteisöjen yhteistyötä: asukkaiden, kesäasukkaiden, maanomistajien ja Lestijärven kunnan edunmukaista toimintaa.

Teksti: Esa Erkkilä, kyläasiamies

Karhunpiilon siivoustalkoot 14.5.2022 Lehtosenjärven rannalla. kuva: Marketta Similä

Yli-Lesti-seuran kylätoiminta on yhteisöllistä sekä usean järjestön ja yhteisöjen yhteistyötä: asukkaiden, kesäasukkaiden, maanomistajien ja Lestijärven kunnan edunmukaista toimintaa.

• Reittiliikenne
• Tilausajot
• Valmismatkat

Huolehdimme kuljetuksista myös Ollikkala-messuilla!

Liikenne Huovari Oy /www.liikennehuovari.fi / 08-3110 388

Tilitoimisto
SORVOJA OY

Väärretie 100
68240 Alaviirre
Puh. 06-876 544

Keskipojalaiset Kylät

Keskipojalaiset Kylät ry toimii Keski-Pohjanmaan maakunnan alueella monipuolisena kylätoiminnan edistäjänä. Jäseniämme ovat kyläyhdistykset ja muut kylien kehittämistoimintaa harjoittavat yhdistykset.

Keski-Pohjanmaan alueen lisäksi teemme yhteistyötä naapurimaakuntien kanssa ja toimimme valtakunnallisessa kylätoiminnassa. Lisää tietoa yhdistyksestämme osoitteessa www.kpkylat.fi

Liity jäseneksi

Varsinaisiksi äänioikeutetuiksi jäseniksi voivat liittyä Keski-Pohjanmaan kylissä toimivat rekisteröidyt yhdistykset. Kylä- ja asukastoiminnasta kiinnostuneet yksityiset henkilöt voivat olla kannattajajäseniä. Tule mukaan toimintaan!

Yhdistys: 25 € / vuosi
Kannattajajäsen: 10 € / vuosi

Tiedotuslehti

Keskipojalaiset Kylät tiedotuslehti valmistuu vuosittain aktiivisten kylien, sekä hanke- ja yhdistystoimijoiden kirjoituksilla ja toiminnalla. Keskipojalaiset Kylät ry. on voittoa tavoittelematon maakunnallinen yhdistys. Ilmoitustuotto käytetään kylien kehittämistyöhön.

**Kiitämme kaikkia jotka olette toimittaneet lehtemme materiaalia!
Ilman Teitä lehtemme ei olisi valmistunut.**

Kustantaja: Keskipojalaiset Kylät ry.
Y-tunnus: 1705127-7
painos: 31 200 kpl
paino: Lehtisepät Varkaus

Toimitus ja sivunvalmistus:
työryhmä: Päivi Paananen (taitto), Erkki Kuismin, Miia Tiilikainen, Krista Järvelä, Esa Erkkilä.

Kannen kuva Lestijoen melontareitiltä: Krista Järvelä

Maaseudun tietoliikenneyhteyksien kehittäjä – Osuuskunta Keskikaista
Kokkolan ja Kannuksen alueella

- Ei pätki eikä hidastele!
- Youtube
- Netflix
- 4K video
- Kiinteistön arvo nousee
- Kuidusta riittää koko perheelle!
- Elokuvien vuokrauspalvelut
- Turvapalvelumahdollisuus

keskikaista **ILMOITA KIINNOSTUKSESTASI AJOISSA**
045 125 7789, myynti@keskikaista.fi tai www.keskikaista.fi

Paikallinen internet-operaattori www.keskikaista.fi

Ompelupalvelu/
käsityöliike
Raija

Himanka
Pajalantie 2
Puh.
050 441 5833,
06 875 145

Liikennekoulu
Dexman Oy

Schaumannintie 1
68100 Himanka
Puh: 044 9734 569
riku.oja@kotinet.com

NURMI FARM
KUKONLAULUSTA AURINGON NOUSUUN...

Unilanrantatie 2 B
68100 Himanka
p. 044 352 0888
info@tilitoimistoaka.fi

RAKENNUSTOIMISTO
TEOHALLI

www.teohalli.fi
Puh. 0400 560 766

Asiointiapua
Teen edunvalvontavaltakirjoja.
Otan viralliset valokuvat passiin.
Hakemuset, Selvitykset, Vastineet,
Riitojen sovittelu, Lahjakirjat ym.
Korjaan tietokoneita, puhelimia, ym.
Aimo Kallio 0500876466

Veljekset
KUUSISTO

Puusaarentie 50
Hillilä
puh. 06 878 4400

Autokorjaamo
Ari Himanka

Puh. 0440 974 546
Väliviirre

PELTIPALVELU
Kari Arrassalmi

Deltipalvelua mittatilauksena jo kahden uusia kymmenen ajan

SOITA KARILLE JA KYSY LISÄÄ 0400 381 501
UUSI TEOLLISUUSTIE 3, KÄLVÄ
WWW.PPKP.FI, INFO@PPKP.FI

HENNAN
HIERONTA

Henna Kola
Koulutettu hieroja / urheiluhieroja

Metsäpellontie 2, 68230 Lohja
Puh. 040 6790460

Lestijokilaakson
Siivous Oy

Heikki Saarikoski

p. 050 520 7326

KN KONETYÖ
K. NIEMELÄ
www.konetyoniemela.fi

KENSA
www.kensa.fi

Korkealaatuiset kalusteovet teollisuuteen

MODUVIA
ROMUMETALLIN KIERRÄTYS
040 707 5846 | SIEVI | moduvia.fi

GOLDWELL

Hiuskeskus

Seija Pöyhtäri-Keränen
Nettijalanvaraus timma.fi/hiuskeskus
68100 Himanka, p. 040 539 1942

LOKASAAREN
PERUNA

KOKKOLA
VÄLIVIIRRE
Puh. 040 545 2640,
044 345 5487

Timon Korjaamo Oy

Asematie 19
69100 Kannus
050 056 1053

Alaviirteen kyläyhdistys järjestää yhä kesätansseja lauantai-iltaisin tunnelmallisella Meripaviljongilla

Suomalaiseen kulttuurin ydintä on kaunis kesäilta ja lavatanssit merenrannalla, Alaviirteellä tämän voit kokea aidosti. Tänne kannattaa tuoda vieraansakin kokemaan jotain paikallista kulttuuria. Aurinko laskee mereen ja orkesteri soittaa tanssimusiikkia, siinä kun istut nätin tytön kanssa kaffilla elämä ei tunnu pahalta. Viereisestä satamasta lähtee vene merelle auringon kuluaamien aaltojen saattamana... on tyyntä ja lämmintä kesäiltaa, joka luo kauniita muistoja.

Ansun puheenjohtaja **Hannu Hakkarainen** on ollut mukana järjestämässä tansseja jo 50 vuotta. Megasuosiolla Alaviirteen tanssipaiikat (nuorisoseurantalo ja Meripaviljonki) olivat 70-luvulla, jolloin tansseja järjestettiin ympäri vuoden ja Suomen ykkösartistit vetivät salit täyteen joka ilta.

- Yleisöennätys Meripaviljongilla tuli, kun 60-luvun alussa Lavalauantai veti yli 2000 henkeä Meripaviljongille! Hannu kertoo.

- Meno on tästä rauhoittunut, mutta mukavaa on edelleen. Sanotaan, että nyt sopii paremmin tanssimaan, kun ei ole tungosta.

Kyläläisten oma myllykahvila

Alaviirteen kyläyhdistyksellä on myös Kahvila Myllytupa, joka on avoinna kahtena iltana viikossa (keskiviikkoisin ja perjantaisin) läpi vuoden. Myllykahvila on kyläläisten oma juttutupa, jossa ollaan yhtä mieltä siitä, että ollaan eri mieltä

asioista; tärkeä paikka tavata kavereita ja vaihtaa kuulumisia.

Nuorisoseuran talolla tapahtumia

Alaviirteen nuorisoseura järjestää Pruukatahan -markkinat taas syksyllä 10.9. Nuorisoseuran talon ympärillä: oikeat maalaismarkkinat, joissa on rompetta, käsitöitä ja monenlaista syötävää ja nähtävää. Nuorisoseuramme rikkaus ja kiros ovat isot rakennukset, talo 700m² ja meripaviljonki 530m². Ne ovat hienoja paikkoja järjestää isompiakin konsertteja ja tapahtumia (viimeisimpinä vierailijoina mm YÖ, Arttu Wiskari, Antti Railio). Nuorisolla ei kuitenkaan tunnetusti ole huomattavia varallisuksia ja harvat vanhemmat aktiivitkaan eivät pysty kaikkea kustantamaan. Jos emme ylläpidä tiloja, ei ole paikkaa missä mitään järjestää tai toimintaa pyörittää. Maakunnan jokaiselta nuorisoseuralta kuuluu samanlaista vies-

tiä: kaikki energia kuluu energialaskun maksamisen järjestämiseen. Alaviirteen nuorisoseura kyllä huolehtii ja tiloissa toimitaan aktiivisesti: on kudontaa, orkesteritoimintaa, urheilua ja kuntosali, painonnostossa olemme menestyneet hyvin.

Alaviirteen Yhteisalueet - monipuolista toimintaa

Alaviirteen Yhteisalueet on satamaa ja veneväyliä ylläpitävä, huvilatontteja ja venepaikkoja vuokraava kylän toimija. Uutena toimintana vuokraamme omistamaamme loma-asuntoa Kalajoen hiekkasärkiltä kyläpylän vieressä. Osakkaiden toiveet ohjaavat toimintaa ja toiveita on monenlaisia, kuten satama- ym. palveluita, veneväylien ruoppausta, tietä saariin, grillipaikkaa... Muista kylän toimijoista poiketen jakokunnalla on säännölliset varmat tulot. 82 huvilatonttia, 100 venepaikkaa ja vuokrattava loma-asunto mahdollistavat paljon. Osakaskunnan tule-

Kesäyön aurinko Meripaviljongin pihalla.

va toiminta herättää paljon toiveita. Uusia kehittämishankkeita valmistellaan.

— Alaviirteen kylä on pieni mutta pippurinen, toteaa kyläyhdistyksen puheenjohtaja **Melissa Lehtisola**.

Teksti ja kuvat: Aimo Kallio

” Myllykahvila on kyläläisten oma juttutupa, jossa ollaan yhtä mieltä siitä, että ollaan eri mieltä asioista; tärkeä paikka tavata kavereita ja vaihtaa kuulumisia.

Meripaviljongin KESÄKAHVILA
24.6.-12.8.2023

la 18-20
su 13-18
ma 18-21

NS-talolla tapahtuu: PRUKATAHAN - markkinat
su 10.9. klo 10-15
paikkavaraukset p. 050 4133843

KAHVILA MYLLYTUPA
ke, pe 18-21
Viirretie 34-36

Maalaismarkkinoiden tunnelmaa Alaviirteen nuorisoseuran järjestämällä Pruukatahan -markkinoilla.

MERIPAVILJONKI
ALAVIIRTEEN MERIPAVILJONKI

Lavatanssit lauantaisin klo 20-24

24.6. Taimo Löfin Yhtye & Reima Huhtala 20€
1.7. Ansun Dojat & Riitta-Liisa 20€
8.7. Rainer Bollström & Graniitti 20€
15.7. Johannes Vajus & Vetonaula 22€
22.7. Jiri Tammilehto & Maininki 20€
29.7. Peltolan Dojat 18€

5.8. KAKE RANDELIN & Company, Ville Haaponemi & Ajelehtijat 22€

Venevajantie 166, 68240 Alaviirre

Katso kaikki kesän tapahtumat:

Muutokset mahdollisia liput sis. pullakahvit - S -

Maailma ja norsupallo ovat pyöreitä

"This is Finland"
- menoa Vähäjärven jäällä

Eletään maaliskuun puoltavaliä. Hanki kimmeltää ja kevätaurinko selättää jo pahimmat päiväpakkaset. Ruotsalon Vähäjärven jäälle on havunoksin merkitty neliskantin muotoiset rajat ja niiden päätyihin maalit. Nuotiopaikalta nousee savu. Siellä täällä kuuluu pientä puuhastelun ja juttelun ääntä. Tähän maisemaan ja tunnelmaan alkaa Vähäjärven laavun rannalle kasaantua ihmisiä. Alkamassa on Ruotsalon talvipäivä, jonka yhteydessä pelataan norsujalkapalloturnaus.

Jo viikkoja ennen H-hetkeä on niin sivu- kuin kirkonkylillä uhattu pelikunnosta tai sen puutteesta. Hurjimmat ovat harjoitelleet Hillin pelloilla il-tahämärässä. Toiset ovat kunnioittaneet uskomusta, että norsujalkapalloa ei saa harjoitella. Kylillä taistelutahtoa lisäsi entisestään uutinen, että Kokkolan hallintokäytäviltä on tulossa oma joukkue turnaukseen. Myös Centrian kansainvälisen vaihdon opiskelijat ilmoittivat tahtonsa kokea, että millainen sinivalkoinen kulttuurihetki olisi tarjol-

la Ruotsalon Vähäjärvellä. Koronan jälkeisestä osallistumisen kohmeesta ei ollut tietoaakaan. Norsujalkapalloturnaukseen oli ilmoittautunut ennätysmäärä joukkueita.

Turnauksen alkaessa tuntui, että koko maailma oli läsnä. Joukkueita oli eri kyliltä, eri yhteisöistä ja eri maista. Pelaajissa edustettuina olivat niin Saksan, Ranskan, Marokon kuin Thaimaan kansallisuudet. Mutta yhtä olivat kaikki! FC Laihat Torpparit pinoivat sinisen jumppapallon perässä siinä missä "Marokon kauhut" tai Kokkolan sivistystoimen edustajat. Kaikki tiesivät pelin luonteen eli jumppapallon potkimisen vastustajan 4 x 2.2 metrin kokoiseen maaliin. Vastustajan ikä ja mittasuhteet otettiin reilusti huomioon. Kulmahampaiden näytölle oli omat valitut hetkensä. Välikylän lehmänkellon helkkeessä ja fanijoukon möykässä koettiin turnauksen sykähdyttävimmät hetket.

Ruotsalossa on talvipäivän yhteydessä kokoonnut-

tu monin eri tavoin kautta historian. Vähintään on aina heitetty Nokian saapasta kokoa 42 ja järjestetty lapsille puuhaa. Kuitenkin juuri Norsujalkapallo on kokenut nyt yhdeksän vuoden katkeamattoman kasvutarinan. Turnauksesta on tullut talvipäivän keskeisin vetonaula. Ruotsalon kyläyhdistys on kehityksestä otettu ja valmis tekemään työtä

mittasuhteiltaan entistäkin suuremman turnauksen järjestämiseksi. Tällaiset eriskummalliset tapahtumat ovat kylän tunnettavuuden aatelia. Erikoistumalla ja heittäytymällä erottaudutaan, tullaan kuulluksi ja nähdyksi! Osoitetaan yhdessä tekemisen voima ja hauskuus! Samalla tullaan tutuksi toisillemme, olimme sitten paikallisia

kyläläisiä, kaupungin virkamiehiä tai muista maista tulleita.

Ruotsalon talvipäivän Norsupalloturnaus täyttää ensi maaliskuussa 10 vuotta. Ruotsalon kyläyhdistys toivottaa kaikki tervetulleeksi turnaukseen.

*Teksti ja kuvat:
Sanna-Maija Kauppi*

Kuva pelin tiimellyksestä.

Vuoden 2023 Norsupalloturnauksen tulokset:

1. FC Laihat Torpparit
2. Ruotsalon kyläyhdistys
3. Kukkulan Norsupalloilijat
4. K-Market Kälviä Ampparit
5. Välikylän Atomit
6. The Nisu
7. Centrian UAS
8. The Tirpat

Kuvassa norsujalkapallojoukkue Välikylän Atomit. Joukkue osoitti turnauksessa eloisaa kannustusta ja inspiroivaa taistelumieltä.

PEKAN PIZZA

Köyhtyä saa muttei laihtua

Kälviänkatu 16, 68300 Kälviä. p. 050 411 5435

Koneistuspalvelut ja teräsrakenteet

KONEURAKOINTI

M. LAMPELA 0405734362

www.koneurakointilampela.fi

koneurakointi.lampela@gmail.com

Timpuritiimi Lauri Ky www.timpuritiimi.fi

Uusiteollisuustie 5, KÄLVIÄ
Puh. 040 0569157

Mika Lauri p. 0400 569 157
Aki-Petteri Lauri p. 040 587 1918

Jännittääkö putkimiehelle soitto? Tätä miestä ei kannata jännittää, se ei murise puhelimesta!

LVI-Primo Oy
Putkimies
Santapakka jo toisessa polvessa.

Jari 040 0808 358
www.lvi-primo.fi
jari@lvi-primo.fi

68300 Kälviä

Kälviän Autohuolto Oy

Huollot ja korjaukset

Ammattitaidolla ja ajanmukaisilla työkaluilla

0400865336

www.kalviaautohuolto.com

Ruotsalon vaiheyleiskaavan laadinta kesti 20 vuotta

Mikä on vaiheyleiskaava?

Yleiskaava ohjaa maankäyttöä ja rakennuslupien myöntämistä. Vaiheyleiskaavalla osoitetaan alueet asumiselle, palveluille, virkistykseksi ja maataloudelle sekä tiestölle. Kaavan tavoite on kyläkuvan ja kylärakenteen parantaminen kyläkeskustaa ja asukastihentymiä hallitusti vahvistamalla. Hyvän kyläkuvan saavuttamiseksi huomioidaan alueen erityispiirteet, kuten perinteinen rakennustapa ja maisema. Merkittävät yhtenäiset peltoalueet säilytetään maatalouskäytössä.

Kyselyitä, kuulemisiltoja ja selvityksiä

Ruotsalon kyläasutuksen vaiheyleiskaavan laadinta sai virallisen alkunsa kaupunginhallituksen päätöksellä marraskuussa 2009. Kaavoitettu alue käsitti leveydeltään 2,5 kilometrin ja pituudeltaan noin 7,5 kilometrin alueen (1680 hehtaaria). Kaavan laadinnan pohjaksi laadittiin lukuisia selvityksiä, joissa punnittiin rakennuspaikkojen määrää ja laatua sekä alueen luonto- ja kulttuuriympäristöä. Maanomistajien toiveita ja kylään kohdistuvaa rakentamispainetta kartoitettiin erilaisin kyselyin. Kaikkiaan pohjatyötä tehtiin vaihtelevaan tahtiin aina vuoteen

2017. Kaikkiaan 169 uutta rakennuspaikkaa käsittävä Ruotsalon vaiheyleiskaava sai sinettinsä Kokkolan kaupunginvaltuustossa elokuussa 2019.

Lausuntojen aika

Kaavaluonnoksesta ruotsalolaiset jättivät 18 mielipidettä ja 7 lausuntoa, joista 3 Ruotsalon kyläyhdistykseltä. Ruotsalon kyläyhdistys olisi halunnut poistaa pihateiden pituuden rajaamisen korkeintaan 70 metriin. Kyläyhdistys katsoi, ettei kylillä pihateiden pituutta tule rajata mihinkään metrimäärään. Jokaisella tulisi olla oikeus asua niin syrjässä kuin haluaa, mikäli hoitaa oman tiensä ylläpidon. Hopiokallion alueen osalta kyläyhdistys olisi halunnut ratkaisun alueen maankäytön ristiriitoihin koskien kiviaineksen louhintaa, alueen virkistyskäyttöä ja luontoarvojen säilyttämistä. Hopiokalliosta vielä jäljellä ympäristö halutaan Ruotsalossa säilyttää tuleville sukupolville. Kyläyhdistyksen lausunnot eivät johtaneet yleiskaavan muutoksiin tai lisäyksiin.

Mikä on muuttunut?

Ruotsaloon oli vuosina 2007–2016 myönnetty keskiarvolta 13,4 asuinrakennuslupaa vuodessa.

Ruotsalon kylämaisemaa

Yleiskaavan hyväksymisen jälkeen kutakuinkin nykyhetkeen on Ruotsaloon myönnetty suoria rakennuslupia 26 kpl eli neljän vuoden keskiarvo on noin 6,5 rakennuslupaa vuodessa. Tässä vaiheessa uupuu vielä tieto, että paljonko tässä luvussa on itse asuinrakennuksia. Kokkolan kaupunkisuunnittelun mukaan kaava on toiminut hyvin ja luvitus on helpottunut. Rakentamisen tahtia ei yleiskaava ole kuiten-

kaan lisännyt vaan taloja on rakennettu aikaisempiin vuosiin huomattavasti vähemmän. Hurja rakennuskustannusten ja korkojen nousu on varmasti vaikuttanut negatiivisesti rakentamiseen myös Ruotsalossa.

Joustavuutta ei saa unohtaa

Ruotsalon vaiheyleiskaavassa korostuu kylien erityispiirteiden ja kulttuurimaiseman säilyttämisen tärkeys. Mahdollisimman

hyvän yleiskaavan eteen on kiistatta tehty työtä. Kyläläisenä tulee kuitenkin pohdittua, että onko vaiheyleiskaava täysin joustamaton? Onhan suunnittelutarveratkaisun kautta rakentaminen edelleen mahdollisuus muiden joukossa? Kysyessäni asiaa Kokkolan kaupunkiluvituksesta vastaus oli, että suunnittelutarveratkaisut ovat niin kutsua oikeusharkintaa eli mikäli lain mukaiset edellytykset täyttyvät, on lupa myönnet-

tävä. Tämä oli hyvä uutinen! Käytännöllisyys ja muuttuvat elämäntilanteet tulee huomioida päätöksenteossa, kun kylille rakennetaan aidosti ympäristöönsä istuvia kyläläisten koteja. Näin ei kylän vaiheyleiskaava ole kenenkään unelmien uhka vaan mahdollisuus kehittää kyläiä asukasystävällisesti ja maalaisjärkeä kunnioittaen.

Teksti ja kuvat:
Sanna-Maija Kauppi

Ruotsalon kyläyhdistys järjestää vuosittain Hopiokalliovaelluksen, joka alkaa ja päättyy Vähäjärven laavulle. Kuvassa hyväntuulisia vaeltajia Hopiokalliovaellukselta 2022.

Kylillä kuultua

Ruotsalon vaiheyleiskaavaan ei kirjattu lainkaan kyläläisten yksimielistä ääntä Hopiokallion alueen virkistys- ja luontoarvojen säilyttämisestä. Vaikka maakuntakaava ohjaa korkealta ja kovaa kuntatason kaavoitusta, ei se ole este kirjoittaa julki yksimielistä paikallisten asukkaiden toivetta alueen kehittämisestä. Ruotsalon kyläyhdistyksestä **Esko Viitasaari** kirjoittaa:

"Kaupungin virkamiehet toimivat kuin siirto-maaherrat aikoinaan eli jättivät "alkuasukkaiden" mielipiteen täysin huomiotta. Kenen etua kaupunki ajoi? Ei ainakaan kylän asukkaiden. Toiseksi varottaisin, että kylien asukkaat eivät liikaa luottaisi vaaleilla valittuihin kuntapäätäjiin. Virkamiehet tosiasiansa päättävät, eivätkä luottamusmiehet edes vikise. En usko, että yksikään Kokkolan kaupunginhallituksen jäsen edes luki liitteenä ollutta monikymmensivuista Ruotsalon kyläkaavaa ennen kuin se tuli hallituksen käsittelyyn."

Yhteinen sävel

Iloinen Kyläteatteri Kälviällä etsii tänä kesänä yhteistä säveltä. Näyttelijöiden työryhmä on kirjoittanut tarinan maahanmuuttajien saapumisesta kylälle.

Vanhalle kansakoululle on ryhdytty kunnostamaan asuntoja. Kukaan ei oikein tiedä, ketä sinne muuttaa ja arvailu käy kiivaana. Mieli-piheet heilahtelevat laidasta laidasta. Löytyy vihaa, epäluuloa, pelkoa ja ennakkoluuloja, mutta myös uteliaisuutta, innostumista ja toivoa elävämmästä kylästä. Ja onko maahanmuuttaja sittenkään niin uusi ilmes-tys?

Kohtaaminen uusien asukkaiden kanssa on monelle yllätys, iloinenkin. Mutta väärinkäsityksiltäkään ei välttyä ja ennakkoluulot voivat johtaa konfliktiin. Toivottavasti yhteinen sävel kuitenkin löytyy.

Näytelmän tekeminen on ollut melkoista kulttuuri- en ja kielten sekamelskaa. Ohjaaja **Katja Hakala** on varmasti ollut helisemäs- sä tämän porukan kans- sa useammankin kerran. Suomen kieli on vaikeaa paitsi näytelmässä myös näytelmän tekemisessä. Näyttämölle nousee oikei- ta maahanmuuttajia mm. Ghanasta. Suuri kiitos heil- le sinnikkydestä. Vieraan kielen artikulaatio on välillä todella hankalaa, mutta ko- valla yrityksellä ja hyvällä huumorilla lopputulos on todella herkullinen.

Näytelmä esitetään kesä- kuussa viisi kertaa ja vielä kerran elokuussa Kälviän Kesäteatterifestivaaleilla. Festareilla on teatteria lai- dasta laidasta neljä päivää, joten kesällä suunnaksi Käl- läviän Jokikylä.

Teksti: Marko Kivelä

II Löytyy vihaa, epäluuloa, pelkoa ja en- nakkoluuloja, mutta myös uteliaisuutta, innostumista ja toivoa elävämmästä kylästä.

Puhtaat ja tuoreet
vihannekset
sukupolvien perinteellä

**KANNUKSEN
KAUPPAPUUTARHA**
Rekiläntie 698, 69100 Kannus | puh. (06) 873 124

LÄHIRUOKAA
Aidosti läheltä, maalta.

**PK NUOHOUS
JA KIINTEISTÖTYÖT OY**

Varaa aika
P. (06)8680300

Lakisääteiset nuohoukset alueellasi
jo vuodesta 2000!
Meiltä myös ilmanvaihtojärjestelmän huollot,
puhdistukset ja säädöt.

Vi betjänar också på svenska, tfn. 050 433 5593

BEST-HALL
KASVUNVARAA

Arolan Maito Oy
Kannus

- Säilörehu-urakointia
- Nurmen murskaus
- Traktori- ja kaivinkonetyöt
- 040-5741628
- 040-6847706

Iloinen kyläteatteri
esittää
Yhteinen sävel

Liput
20 €

Ohjaus
Katja Hakala

Esityspäivät:
14.6. keskiviikko ensi-ilta klo 19.00
15.6. torstai klo 19.00
17.6. lauantai klo 13.00
28.6. keskiviikko klo 19.00
29.6. torstai klo 19.00
5.8. lauantai klo 16.00*

Jokikylätalo, Passojantie 183, Kälviä
Liput ovelta tai ennakkoon lippu.fi

Muista myös
Kälviän
kesäteatteri-
festivaalit
3.-6.8.2023

Kälviän
Jokikylän Kyläyhdistys Ry

Kälviän
KESÄTEATTERI
festivaalit
*esitys festivaalin yhteydessä

Soita meille suoraan

Yksi puhelinnumero palvelee kaikissa asioissa

Tavoitat meidät nyt suoraan omasta pankistasi.

Suora numero OP Suomenselkään on 010 257 6550.

Me vastaamme arkisin klo 9:30–16:00. **Ota numero talteen!**

(010-alkuinen palvelunumero kiinteän verkon lankaliittymistä ja kotimaisista matkapuhelinliittymistä 0,0835 €/puhelu + 0,167 €/min (hinta sisältää ALV:n))

Asiantuntijapalvelut

Asiantuntijat tavoitettavissa ajanvarauksella joka arkipäivä klo 9.30–16.00.

Ajanvaraukset asiantuntijoille teet kätevästi uudesta suorasta numerosta 010 257 6550 tai op.fi/suomenselka.

Kassapalvelut

Kannuksen konttorin kassapalveluiden aukioloajat ovat TIISTAISIN JA TORSTAISIN klo 9:30–12:00 ja 13:00–16:00 (lounastauko klo 12–13)

Kassapalveluita ovat rahan nosto ja talletus, laskun maksu sekä maksuosoituksen lunastus. Kassapalveluista saat myös apua ja opastusta mm. kortteihin ja verkkosoiointiin liittyen.

Asiakkaidemme kanssa yhdessä menestyen

OP Suomenselkä

Ulvilasta Eskolaan – Laura Harjun perhe teki elämänmuutoksen

Esittelisitkö itsesi ja perheesi, keitä olette?

- Olemme reilu vuosi sitten Eskolaan muuttanut nelihenkinen perhe. Toni on yrittäjänä rakennusalalla ja nykyisin mukana myös palokuntatoiminnassa. Itse olen psykiatrialla työskennellyt sairaanhoitaja ja lisäksi eläintenhoitaja, harrastuksina laulaminen ja kesäteatteri, palokuntanaisiinkin tuli lähdettyä mukaan.

Muutitte Eskolaan vähän kauempaa. Miten päädyitte tällaiseen ratkaisuun?

- Sukujuuremme ovat Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla, minkä vuoksi veri on vetänyt Pohjanmaan suuntaan jo kauan. Muuttaessani Isojoelta Poriin 2004 haaveilimme, että muutamme heti sairaanhoitajaksi valmistut-

tuani Etelä-Pohjanmaalle, mutta sitten rakensimmekin Ulvilaan oman talon, perustimme perheen ja saimme vakituiset työpaikat. Haave muutosta kuitenkin oli ja pysyi. Lopulta vain päätimme laittaa talomme myyntiin ja laajensimme uuden kodin etsinnän Keski-Pohjanmaalle, joka oli kuin varkein alkanut vetää puoleensa. Käytyämme katsomassa erästä taloa Eskolassa, ihastuimme kylään ja myöhemmin löysimmekin oman kodin täältä. Yllättäen kävikin niin, että samaan aikaan kun olimme ensimmäistä kertaa katsomassa tulevaa kotiamme täällä, löytyi vanhalle kodillemme ostajat.

||

Yllättävintä taisi olla se, miten lämpimästi meidät otettiin vastaan jo ennen kuin olimme edes muuttaneet.

Muualta tulleen silmin: millaisia keskipohjalaiset ihmiset ovat?

- Perheemme on otettu lämpimästi vastaan ja asettuminen kyläyhteisöön tehty helpoksi. Saimme jo ennen muuttoa tutustua kyläyhdistyksen toimintaan ja lähimpään naapuriimme, joten muuttaessamme tunsimme olevamme tervetulleita. Ihmiset ovat olleet meille ystävällisiä ja täältä löytyy vielä sitä kaipaamaamme yhteishenkeäkin, mitä ei kaikkialta löydy. Olemme saaneet täkäläisistä vaikutelman, että ovat perusrehellisiä, ystävällisiä ja lämminhenkisiä ihmisiä. Ja sisukkaita. Yllättävintä

taisi olla se, miten lämpimästi meidät otettiin vastaan jo ennen kuin olimme edes muuttaneet. Se oli asia, jota emme olleet osanneet satakuntalaiseen elämäntapaan tottuneina odottaa. Saimme naapuriapua jopa muuttokuormamme sisälle kantamisessa.

Päсите nopeasti mukaan kylätoimintaan. Mitä kaikkea olette jo ehtineet sen tiimoilta touhuamaan?

- Pääsin jo viime kesänä näyttelemään Eskolan kesäteatteriin, ja sehän vei heti mukanaan! Kyläyhdistyksenkin päädyin mukaan. Toni päätyi nopeasti mukaan palokuntatoimintaan ja kesäteatterin talkoisiin. Itsekin liityin palokuntanaisiin. Lapsillemme löytyi tekemistä mm. 4h -kerhosta ja palokuntanuorista ja poi-

||

vaikka harjoituksiin lähtiessä olisi joskus vähän väsynytkin, sitä huomaa nopeasti piristyvän iloissa seurassa näytelmäharjoitusten tiimellyksessä.

kamme kiinnostui sittemmin kesäteatteristakin.

tarpeen tullen aika topakka tyttö...

Näyttelet pääroolia tulevassa Eskolan kesäteatterin näytelmässä. Millaista on harrastaa kesäteatteria?

- Kesäteatteri on tosi vapauttava! Meillä on mahdettava porukka, ja vaikka harjoituksiin lähtiessä olisi joskus vähän väsynytkin, sitä huomaa nopeasti piristyvän iloissa seurassa näytelmäharjoitusten tiimellyksessä. Tottahan kesäteatteri sitoo ajallisesti, mutta paljon se antaakin, ja on sen annettun ajan arvoista! Osuuskaupan Maria on hahmona kiehtova - vaikka Maria itse luonnehtiikin itseään ujoksi, on hän myös

Mielipiteesi kyläelämästä - sana on vapaa!

- Vaikka aikojen saatossa kyläläisten yhteinen aika talkooinen lienee vähentynyt kaikkialla, täällä sitä vielä on jäljellä. Mielestäni on tärkeää, että kyläyhteisö ylläpitää yhteishenkeä ja pyrkii puhaltamaan yhteen hiileen, mm. osallistamalla kyläyhteisön yhteisiin talkoisiin ja tapahtumiin. Sitä tarvitaan, jotta kylä pysyy elinvoimaisena ja kyläläiset toisilleen tuttuina.

Teksti: Miia Tiilikainen
Kuva: Laura Harju

Kuvassa vasemmalta Laura, Jesse, Emmi ja Toni Harju

VAIKUTTAVAA KUNTOUTUSTA JA YKSILÖLLISTÄ HOITOA 30 VUODEN KOKEMUKSELLA

- Aikuisten neurologinen, tule- ja reumasairauksien ja yleissairauksien moniammatillinen yksilökuntoutus
- Tules- ja IKKU kuntoutuskurssit
- Myös omakustanteiset kuntoutus- ja asumisjaksot

www.kitinkannus.fi • puh. 044 5754 523 • info@kitinkannus.fi

Eskolan kesäteatteri 20 vuotta 2023

Osuuskaupan Maria

Käsikirjoitus
Arto Ojakangas
Musiikidramaturgia
Kalle Kurikkala

Varaa liput p. 045 351 4101 tai netistä www.eskolankyla.fi

Liput 20 €, lapset 7-12v. 10 €, ryhmät yli 20 hlö 18 €
Muista myös teatteripakettimme ruokailuineen!

Näytelmään on saatu tukea Keskipohjanmaa-säätiöltä.

Esitykset heinäkuussa kolmen viikon ajan ti, to ja su klo 19, la ja su myös klo 14

Ma	Ti	Ke	To	Pe	La	Su
	4		6			9
	11		13		15	16
	18		20			23

*Huom. su 9.7. ei iltaesitystä!

Yhteisötaidehanke Kannuksen Mäkiraonmäelle

Yhteisötaidehanke luo Kannuksen Mäkiraonmäelle tekemistä ja nähtävää tulevana kesänä – tavoitteena on vahvistaa niin taiteen kuin paikallisen kulttuuriympäristön merkitystä.

Kulttuuriympäristöt taiteen ja yhteisöllisyyden paikkoina -hankkeessa elävöitetään Mäkiraonmäen ympäristöä yhteisötaiteen kautta. Lähtökohtana toimivat yhteisöiden ideat, joita työstetään hankekoordinaattorina työskentelevän, kuvataiteilija **Mari Mathlinin** kanssa. ”Yhteisötaide on loistava mahdollisuus tuoda paitsi Mäkiraonmäen ainutlaatuisia historiaa, myös paikallisten taitoja ja osaamista näkyväksi”, iloitsee Mathlin yhteistyöstä.

Mukana hankkeessa ovat Kannus-Seura ry, Lestijokilaakson Taideyhdistys ry, Oskari Tokoi -seura sekä Kannuksen kaupungin kulttuuripalvelut. Mäkiraonmäen valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö toimijoi-

neen valikoitui hankkeeseen avoimen haun kautta. Museoviraston rahoittamaa innovatiivista hanketta hallinnoi K.H. Renlundin museo. ”Museolle taiteilijavetoinen hanke antaa poikkeuksellisen tilaisuuden testata uusia toimintatapoja kulttuuri-perintötyössä”, toteaa alue-taideamanuenssi **Anniina Kiiskinen**.

Kevään ja kesän aikana hanke tarjoaa mahdollisuuden tutustua Mäkiraonmäen historiaan ja osallistua matalalla kynnyksellä ilmaisiin työpajoihin. Kuvataiteen tekniikoihin voi syventyä Taideyhdistyksen ideomalla grafiikan kursilla tai kesäkuun tapahtumapäivänä, jolloin kaikenikäiset voivat kokeilla taiteen tekemistä sekä osallistua hankkeen teosten valmistam-

iseen. Yhteisötaideteokset ovat nähtävillä Mäkiraonmäellä kesän ajan.

”Yhteisötaide ei kuitenkaan rajoitu pelkästään kuvataiteisiin, vaan tulemmme hyödyntämään monia eri tekniikoita ja keinoja kokea Mäkiraonmäen menneisyyttä sekä nykyisyyttä”, Mathlin täsmentää. Aiemmin vilkkaana kohtaamispaikkana toiminut Kannuksen historiallinen keskus luokkin mainiot puitteet yhteisölliselle toiminnalle sekä paikkaan liittyvän muistitiedon keruulle. Tähän tarttuen hanke osallistaa lukijoita kertomaan muistojaan Mäkiraonmäestä. Kesäkuussa järjestettävänä tapahtumapäivänä muistoja pääsee jakamaan myös paikan päällä tähän varatussa keskustelutuokiossa.

Muistojen kartoittaminen sekä yhdessä tekeminen viitoittavat visioimaan tulevaa: ”Toivon, että hankkeessa testattavat toiminnot pohjustavat uusia mahdollisuuksia kehittää Mäkiraonmäen kulttuuriympäristöä myös tulevaisuudessa. Haluan haastaa kaikki avoimin mielin mukaan!” Mathlin rohkaisee.

Toimita muistosi Mäkiraonmäestä 5.6. mennessä osoitteeseen mari.mathlin@kokkola.fi.

Teksti ja kuvat: Kulttuuriympäristöt taiteen ja yhteisöllisyyden paikkoina -hanke

Täytekakut, voileipäkakut, pullat, piirakat ja pikkuleivät tilauksesta. Myös pitopalvelua.

**Tmi Kotileipomo
Sanna Herrala**

Puh. 0500 163 366 | sanna.herrala@kotinet.com
Ylikannuksentie 291, 69170 Yli-Kannus

Pajamäen perinnekeskus

Toholammin elävä pitäjätalo ja maalaismuseumo, Pohjapuolentie 366.

Pajamäki on myös tyylikäs seminaarien, kokousten, kulttuuritapahtumien, perhejuhlien ja muiden kokoontumisten pitopaikka.

**Avoinna yleisölle
26.6.-28.7.
ma-pe klo 10-16.
Tervetuloa
tutustumaan !**

**Yhteydenotot:
Annikki Salo 040 539 4053, annikki.e.salo@gmail.com**

K.H.RENLUNDIN MUSEO
Keski-Pohjanmaan alueellinen vastuumuseo

**KULTTUURIPERINNÖN
ASiantuntijapalvelut:**
paikallismuseot, taide,
korjausrakentaminen

VIRANOMAISPALVELUT:
rakennushankkeet,
maankäyttö

YHTEISTYÖKUMPPANIT:
kunnat, yhteisöt,
yksityishenkilöt

khrenlundmuseum.fi

K.H.RENLUNDIN MUSEO
K.H.RENLUNDS MUSEUM

Yhteistyötahot Mäkiraonmäen museo- ja kulttuurikeskuksen pihapiirissä. K.H.Renlundin museo.

**Lounasravintola
Rauhala**
Metsälantie 2, 69100 Kannus
Sanna Saarikoski
p. 0500 561 909
pitopalvelu.saarikoski@hotmail.com
Tervetuloa pöydän ääreen!

Mäkiraonmäen museo- ja kulttuurikeskus
Mäkiraontie 1, 69100 Kannus

Sofian lavan pihasoitot
Keskiviikkoina 12.7., 19.7. sekä 26.7. klo 18 Sofian lavalla kuullaan livemusiikkia. Sateen sattuessa suojaa ihka uusi katsomon kate tai huonommilla keleillä soitto raikaa työväentalolla.

Katso Mäkiraon tapahtumat, esiintyjätiedot sekä ohjelmapäivitykset tapahtumakalenterista tapahtumat.kannus.fi/

Aapan tupa, Kesäkahvila
7.6.-29.7. avoinna
ke*-pe klo 13-18
la klo 12-15
*HUOM. tapahtuma-keskiviikkoina 5.7., 12.7., 19.7. ja 26.7. klo 15-20

Mäkiraonmäellä tapahtuu
- 7.6. kesäkahvilan avajaiset 4H-yhdistys ry
- 10.6. Yhteisötaidehankkeen kaikille avoin tapahtumapäivä + hankkeen taideteokset esillä kesä-heinäkuun ajan
- 5.7. klo 18 Sofian lavan katoksen vihkiäiset
- Näyttely Lestijokilaakson taideyhdistyksellä Topiantalolla heinäkuussa
- 6.8. Kotiseutupäivä Kannus-Seura ry
- Kotiseutumuseo avoinna, opastus saatavilla kahvilasta

Lisätietoja 040 359 3504 / Kulttuuripalvelut

KANNUS JUURET ELÄMÄLLE
VAHVAT KANNUKSET VAPAA-AIKAAN

Kannus.fi Mäkiraonmäki Kannuskulttuuri

Viitajärven kunnostus

Kannuksen Eskolan kylän eteläpuolella Toholammin rajalla sijaitseva Viitajärvi on yksi Lestijoen latvajärvistä. Laajojen luhtanevojen reunustama, noin 93 hehtaarin kokoinen järvi laskee Viitaojaa pitkin länteen. Järven rantojen rakentamattomuus antaa järvelle rauhallisen, erämaisen luonteen. Järven vedenpintaa mainitaan lasketun useaan otteeseen ja vesi on joskus saattanut nousta lähes kaksi metriä nykyistä korkeammalle. Järven laskun tarkoituksena on ollut niittymaan tuottaminen, mutta myöhemmin myös metsätaloudelliset syyt. Laskun jälkeen vesijätömaat ovat soistuneet ja Viitajärvi on kasvassa hitaasti umpeen.

Koko Viitajärven vesialue ja lähes koko sitä ympäröivä luhta kuuluvat Toholammin kuntaan. Toholammin ja Kannuksen raja seuraa järven rantoja niin, että varsinkin koillislaidassa rantametsät kuuluvat jo Kannuksen kaupunkiin. Itse järvi oli yhteistä vesi- ja vesijätöaluetta mutta nämä siirtyivät valtion omistukseen useiden kiinteistökauppojen kautta 1990- ja 2000-luvuilla.

Tärkeä lintuvesialue

Vuonna 1990 laaditun kasvillisuus- ja linnustoselvityksen mukaan järvellä pesi vielä melko runsas vesilinnusto telkkiä, taveja ja keltävästäräkkejä. Merkittävimpiä lajeja olivat kuitenkin ehkä punasotka, mustakurkku-uikku ja vesipääsky, Keski-Pohjanmaan ainoa sisämaan esiintymä. Järvellä pesi aikoinaan myös kana-

danmajavia ja piisameita, mutta nämä ovat jo hävinneet. Viitasammakon, EU:n luontodirektiivin lajin, pulputtavaa soidinääntä järvelä voi yhä kuulla keväisin.

1990-luvulla Viitajärven lintuvesien suojeluohjelma-alue otettiin Natura 2000-ohjelmaan sekä luonto- että lintudirektiivin perusteella. Arvokkaan linnuston lisäksi alueella on useita Natura-luontotyyppisiä. Järven metsäsaarekkeissa on myös vanhaa luonnonmetsää. Vuonna 2022 järven valtion omistamille alueille perustettiin suojelualue. Kaksi yksityistä suojelualueita järven länsirannalle ja eteläpäähen oli perustettu jo aiemmin.

Jo 1970-luvulla ehdotettiin järven vesitaloudellista kunnostusta. Kokkolan vesi- ja ympäristöpiiri teki vuonna 1993 suunnitelman kunnostuksesta, mutta se ei edennyt, syynä olivat ehkä maanomistusolot. Lintutorni ja laavu olivat ainoat toimenpiteet, jotka toteutuivat. Lintutorni on ollut useana keväänä mukana Birdlife Suomen järjestämässä Tornien taisto-lintuhavaintokilpailussa. Viitajärven linnusto laskettiin uudelleen vuonna 2020. Linnuston köyhtyminen on selvää ja toimenpiteitä tarvitaan.

Uudet suunnitelmat kunnostukselle

Viitajärven hoidon suunnittelu tuli uudelleen mahdolliseksi vuonna 2020 hallituksen luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen osoittamalla tule-

Ilmakuva Viitajärvestä ja sitä ympäröivästä luonnosta

vaisuusinvestointivaroilla. Viitajärvi on yksi Helmi-elinympäristöohjelmassa toteutettavista lintuvesikohteista. Vesilain mukainen lupahakemus jätettiin Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle keväällä 2021. Naapurimaanomistajien suuren määrän ja vesilaskelmien täydennystarpeen takia hakemusta jouduttiin täydentämään ja korjaamaan useita kertoja, mutta lopulta lupa myönnettiin tammikuussa 2023.

Suunnitelma keskittyy vedenpinnan nostoon, joka on edullinen ja kustannustehokas keino pysäyttämään järvien umpeenkasvu ja hillitää rantojen pensoittumista. Nosto rajattiin niin, että yksityismaita ei jäi-

si keskiveden alapuolelle. Maanomistajat saivat korvauksia vettymishaitoista pieninä kertakorvauksina tai purkuojien kaivamisen muodossa. Matalan avoveden peittämää aluetta tulee lisä, minkä pitäisi hyödyttää puoliskeltajorsia, vesihyönteisiä ja hyönteisyöjälintuja. Linnuston nykyisen heikon tilanteen takana saattavat hyvinkin olla osaltaan minkki ja supikoira. Alueen metsästysseurat ovat osoittaneet kiinnostusta pienpetopyyntiin.

Nyt toteutettavat toimet eivät välttämättä riitä Viitajärven palauttamiseksi sellaiseksi arvokkaaksi lintujärveksi joka se oli vielä 1980-luvulla. Vedenpinnan nosto ei kuitenkaan estä

muita järvelle ehdotettuja hoitotoimia. Paikallisten aktiivien ja Metsähallituksen eräpalveluiden kanssa selvitetään jatkotoimien mahdollisuutta.

Toteutus aloitettu keväällä 2023

Tätä kirjoitettaessa maaliskuun lopussa patoainesten maastokuljetukset ovat juuri alkamassa ja järven koillisreunoille kaivetaan suojaajat. Laskukanavan alkuosaan rakennettava ohjapato on tarkoitus toteuttaa talkootyönä elokuun lopussa tai syyskuussa. Eskolan kyläyhdistys ja metsästysseura ovat tarjoutuneet tulemaan padonrakennustalokoihin. Padon rakennusta seuraa vedenkorkeuden ja

virtaaman tiheennetty seuranta ja vedenlaatumittaukset käydään tekemässä sekä järvestä että laskukanavasta. Seurantaan kuuluu myös seuraavana vuonna tehtävä järven rantojen kiertäminen ja vaikutusten arviointi. Linnustolaskenta tehdään jälleen 2024 keväällä ja kesällä. Lisäksi laskenta pyritään tekemään viimeistään viidentenä maastokautena padon rakentamisen jälkeen, jotta toimien linnustovaikutuksia pystytään arvioimaan.

Teksti: Metsähallituksen asiantuntija Jussi Helinin tekstistä lyhentänyt Miia Tiilikainen, kuva: Eskolan Kyläyhdistys ry

MAATALOUS • METSÄNHOITO • MAANRAKENNUS • AGRIHUOLTO

UUSITALO
www.uusitalogroup.fi

M.UUSITALO Oy • Kunkaantie 68 • 69100 KANNUS • ☎ 0500 864 345

Majoitu huoneistohotellissa luonnon keskellä ja kuitenkin lähellä kaupunkia.

METSÄKARTANO
HUONEISTOHOTELLI

Silmäjärventie 2 | 69100 KANNUS | ☎ 050 305 0543

MAATALOUSRAKENTAMINEN

- ❖ Konsultointipalvelut
- ❖ Suunnittelupalvelut
- ❖ Asennusneuvonta

Erkki Kuismin
kuisminerkki@gmail.com
puh. 045 1447 200

MONIPUOLISET HUOLTOPALVELUT!

DEUTZ FAHR MASSEY FERGUSON CLAAS JUKI Autokorjaamo

- Autojen huollot • Päästömittaukset
- OBD-mittaukset • Vikakoodien luku
- Nelipyöräsuuntaus • Autosähkötyöt
- Ilmastointilaitteiden huollot

LUOMANKORJAAMO KY
Toholampi • P. 0400 265 992 • www.luomankorjaamo.fi

KIRJANPIDOT JA VEROILMOITUKSET

- maataloudet • yritykset • taloyhtiöt

PALKANLASKENNAT • LASKUTUKSET

KANNUKSEN TILITOIMISTO OY
Valtakatu 19 A3, 69100 Kannus
p. 050 477 347, 050 373 6286

PRISMA

KPO

PRISMA KOKKOLA
ma-la 7-23, su 9-23

Harrin Kaiutin

Inspiroiva maaseutu ja hyvät tietoliikenne-nyhteydet mahdollistavat myös erikoistuneiden yritysten toiminnan maaseudulla.

Syväraisten kylässä, 20 kilometrin päässä Toholamminkirkonkylästä sijaitsee vanha 450 neliön hirsirunkoinen Markin kansakoulurakennus. Kansakoulusta tuli remonttien jälkeen huippukaiuttimistaan maanlaajuisesti tunnetun **Harri Isoniemen** koti, työskentelyn keskipiste ja inspiraation lähde. Kansakoulu mahdollistaa hienot puitteet toteuttaa yritystoimintaa.

Maaseutuympäristö inspiroi kaiutintekijää

– Täällä Lestijoen varrella metsämaisemissa sielu lepää. Erityisesti linnut inspiroivat minua, ja monet kaiuttimieni ovat saaneet niistä nimensäkin. Paikka on mitä mainioin luontoihmisen asua ja elää, toteaa Isoniemi.

Isoniemen puuseppäskuun syntyneellä ja itsekin alan koulutuksen hankkineella Harri Isoniemellä on vuosikymmenien kokemus kaiuttimien luomisesta sekä oheislaitteiden ja kuuntelutilan akustiikan yhteensovittamisesta. Laadukkaat kaiuttimet ja yhtenäiset kaiutinsarjat valmistetaan tinkimättömänä käsityönä,

ja kaiutintekijä palvelee poikkeuksellisesti suoraan asiakasta. Kaiutintekijän ensiaskeleet Isoniemi otti alle parikymppisenä, kun hän rakensi vanhaan kotitaloon työtilan. – Käännekohta tuli vuonna 1995, jolloin oli mietittävä miten tasaisesti lisääntyvään kysyntään voisi paremmin vastata. Silloin päätin lopettaa kokonaan päätyöni, ja aloin kokopäiväiseksi kaiutintekijäksi, hän kertoo.

Isoniemen luonne on kovin perfektionistinen, ja hän tekee kaiuttimia juuri kuten itse haluaa – pienimuotoisesti mutta suurena osana elämää. Puutyön taito ja yrittämisen into on tullut osaksi suvun puuseppien ja yrittäjien perintönä. – Oppini kaiutintekijämiseen olen saanut monelta suunnalta, ja tietotaito on tullut pääasiassa käytännön kautta. Vanhat eri alojen konkarit ja heidän neuvonsa ovat olleet tärkeässä roolissa matkan varrella toteaa Isoniemi.

Harrin Kaiutin on 40-vuotisen olemassaolonsa aikana palkittu useaan

Isoniemen luonne on kovin perfektionistinen, ja hän tekee kaiuttimia juuri kuten itse haluaa – pienimuotoisesti mutta suurena osana elämää. kuva: Ulla Nikula

otteeseen alansa messuilla huipputuotteistaan. Kaiuttimet ovat hänelle intohimo, ja omissa näpeissä on lähes kaikki suunnittelusta valmistukseen. Varsinaisen valmistuksen lisäksi Harrin Kaiutin on muun muassa lähes kaikki pienyritystoi-

minnan perusteet, tuotekehitys, tuotekuvaukset, asiakaskontaktit ja markkinointi.

Piritysten myöntämän yritystuen avulla Harrin Kaiutin on pystynyt kehittämään toimintaansa ja pal-

velujaan.

Isoniemellä on alkanut kaiutintekijämisen viides vuosikymmen, ja monenlaista on mahtunut näihin vuosikymmeneen. Tuhansia huippukaiuttimia on matkannut uusiin koteihin musiikin ystäville ympäri Suo-

mea. Joitakin myös rajojen ulkopuolelle. Vuosikymmenet kaiuttimien parissa ovat tuottaneet tuhansia laatu-kaiuttimia ja tarinoita.

Teksti: Anu Kauppilan tekstin pohjalta muokannut Marika Luoma

TOHOLAMMIN TORISOITOT
Lampinsuojalla (Kirkkotie 3)
kesä-heinäkuussa tiistaisin klo 19
4H:n kahvio. Säävaraus

Metsänhoitoyhdistys
Keskipohtja
Kustaa Aadolfinkatu 3, 67100 Kokkola
sp: pentti.etelamaki@mhy.fi
puh. 040-7277467

Kruunaa kotisi.

- KONESAUMAKATOT
- PROFILIKATOT
- SADEVESIJÄRJESTELMÄT
- KATTOTURVATUOTTEET
- KUPARIKATOT
- LISTOITUKSET

Varaa maksuton arviokäynti.

PÖYHÖNEN
PELTISEPPÄLIIKE

www.poyhonen.fi
VETELI: Jari Pöyhönen 0400 265 133
jari.poyhonen@poyhonen.fi
Aku Pöyhönen 0400 402 974
aku.poyhonen@poyhonen.fi

TPM Talopalvelu Mustajärvi
rakennusten asiantuntija

- ◆ kuntotarkastus
- ◆ sisäilmatuotkimus
- ◆ kuntotutkimus
- ◆ rakennussuunnittelu
- ◆ kosteusmittaus
- ◆ vastaava tj ja valvonta

www.mustajarvi.net p. 040 706 3232

OMAN MAAKUNNAN MAIDONTUOTANNON TUKENA

EL-MA -myymälä MAITOKOLMIO

KESKI-POHJANMAAN LIITTO TUKEE KESKIPOHJALAISTEN KYLIEN VETOVOIMAISUUTTA

KESKI-POHJANMAAN LIITTO
MELLERSTA ÖSTERBOTTENS FÖRBUND

MM K-P:n MM Oy LKV [A] mmoy@anvianet.fi
www.metsamarkkinointi.fi
Pitkänsillankatu 20 c Kokkola 0400-564433 MP

VALITAMME MAASEUDUN MAA- JA METSÄTILAT, TONTIT JA VANHATKIINTEISTÖT EDULLISESTI JA ASIAINTUNTEVASTI.
kts www.sivulta myynnissä olevat tontit, omakotitalot, maatilat, metsätilat ja rantakohteet. Teemme myös metsäarviot, arviolausunnot, kauppakirjat, jakokirjat, perukirjat, sukupolvenvaihdoksen asiakirjatytöt ja perinnönjakokirjat.

PESOLAN LEIPOMO

RUISVARRAS

HIIVALEIPÄ
RUISLEIPÄ
RIESKA

Etätyö tukee alueen elinvoimaa ja osaamista

Espoolainen **Salla Siivonen** tutkii biopohjaisen energian kysynnän edellytyksiä Kaustisen seutukunnassa. Fyysinen etäisyys ei ollut este, kun hankkeeseen haettiin projektipäällikköä.

Siivosen mielestä maaseudulla on suuri rooli energiamurroksessa. Siellä tuotetaan tulevaisuudessa suurin osa energiaomavaraisen ja huoltovarmaan maan energiasta. Kierthoon 2.0 -hanke haluaa yhdistää uusiutuvasta energiasta kiinnostuneita tahoja, edesauttaa työpaikkojen luomista seudulle ja lisää seutukunnan elinvoimaa.

- Pääsin tarkastelemaan asioita maaseutuperspektiivistä. Maaseutu leimataan päästöjen aiheuttajaksi, vaikka kestäviä ratkaisuja tehdään juuri siellä, Siivonen kuvailee. Kaustisen seudulla Siivonen käy parin kuukauden välein. Vaikutuksen on tehnyt ihmisten välittömyys ja alueen kaunis luonto. Erityisesti mieleen on jäänyt vaellus Salama-

järven kansallispuistossa. - Se oli uskomatonta. Vaihdelevaa maastoa, ja paljon eläimiä ja lintulajeja, Siivonen kertoo.

Etätyöloima kulttuuriperintökohteissa

Kaustisella pilotoitiin keväällä elävän perinteen rikastamia etätyöloimia. Projektityöntekijä **Kirsi Ojanen** KAIKUMA-hankkeesta kertoo, että etätyöloimat ovat yksi kotimaan matkailun kehittämissä keskeisistä kohteista.

- Halusimme tarjota autenttisen kosketuksen ja kokemuksen alueeseen, sen rikkaaseen perinteeseen ja erityisesti musiikkikulttuuriin, mikäli esimerkiksi maallamuutto tai pidempi etätyöskentely kulttuuripiirissä kiinnostaa. Elävän

perinnön täyteinen ja vahvasti osallistava etätyöloima osuu monella tapaa matkailun kehitettävien ja nousevien trendien ytimeen - kestävä, vastuullista ja uudistavaa matkailua, jossa ei vain mennä katsomaan tapahtumia tai paikkoja. Tulevaisuuden etätyöloimissa matkailijan työpanoksesta ja loma-ajasta jää positiivinen, uudistava ja rakentava jälki, Ojanen kuvailee.

Tavoitteena kattava etätyöverkosto

Etätyöpisteet ovat osa paikallista ja alueellista elinvoimaa. Ne tuovat näkyväksi osaamista, ja toimivat kehittämisen paikkoina. Etätyöpiste voi olla myös kasvualueen uudelle elinkeinotoiminnalle. Työnkuvat muuttuvat, ja ihmiset työs-

Elävän perinnön täyteinen ja vahvasti osallistava etätyöloima osuu monella tapaa matkailun kehitettävien ja nousevien trendien ytimeen. Kuva pelimanniharjoituksista Kaustiselta.

kentelevät ja asuvat monipaikkaisesti. Etätyöpiste osana toimivaa etätyöverkostoa on alueen vetotoimiteijä.

Etätyöpisteet elinvoiman kasvualustoina -hankkeessa sujuvoitetaan etätyön tekemistä, ja viritetään sel-

vät sävelet etätyöpisteiden perustamisesta kiinnostuneille kunnille ja yhdistyksille. Asiantuntija **Santtu Lehto** kertoo, että etätyöpisteiden verkostosta halutaan koko maan kattava - Etätyötilat.fi -sivustoa kehitetään jatkuvasti. Sinne voi ilmoittaa oman etätyö-

pisteensä, ja etätyöntekijät taas voivat etsiä itselleen parhaiten sopivan tilan etätyöntekoon, hän kertoo.

Kirjoittaja on Kaustisen seutukunnan tiedottaja Anu Kauppila.

Kuva: Lauri Oino

Ullavanjärven ympäryys - Ullavan Ylipään kylät

Vilkaasti liikennöidyn kantatie 63:n varrella sijaitsee Vuonna 2019 keskipohjalaiseksi kyläksi valittu Ullavan ylipää, johon kuuluvat kaikki Ullavanjärven ympäryksen kylät; **Rahkonen, Hanhisalo, Länttä, Viitasalo, Haapala, Korpi, Törbacka, Kallinki ja Neverbacka.**

Ullavan Ylipään kylät ovat mediastakin tunnettu n. 500 asukkaan yhteisö, joka toimii johdonmukaisesti alueensa elinvoimaisuuden säilyttämiseksi. Puolison hakuun Ylipään kyliltä on jo useiden sukupolvien ajan uskallettu lähteä kuntarajojen yli - vaikuttaakin siltä, että hyvin usein muilta paikkakunnilta ollaan valmiita muuttamaan, vanhojen sanontojen mukaan, joko ulkomaille- tai Unelmien Ullavaan.

Yhteen köyteen on vedetty niin alueella toteutettuisa Leader-hankkeissa kuin kyläkoulun säilyttämisen puolesta koko kylän voimin käydyissä koitoksissa. Ylipään kylien toimintaa on kehitetty pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti useiden vuosien ajan erilaisten hankkeiden avulla, joissa talkootyön osuus on ollut merkittävä.

Kylän sydän

Huhtikuussa 2022 Ylipään kylien asukkaat saivat huokausta helpotuksesta, kun Kokkolan kaupunginvaltuusto päätti laskea koulujen oppilasrajan 24 oppilaaseen. Rahkosen koulua pidetään kylän sydämenä, sillä se tarjoaa asukkaille muutakin: sen yhteydessä toimii monitoimitalo, jonka sisältä löytyy mm. Ullavan kirjaston toimipiste, kuntosali sekä Rahkosen koulun liikunta-/juhlasali. Monitoimitaloa hyödynnetään monessa muussakin; iltojen liikunta- ja leikkivuorojen sekä erilaisten tapahtumien järjestämisen lisäksi se toimii myös mm. Kokkolan kaupungin virallisena äänestyspaikkana.

Ylipäästä löytyy voimakkaan maatalouden lisäksi monipuolista yritystoimintaa ja hevostaloutta. Yli kuntarajojen suosiotaan kasvattanut keskiviikkoiltojen kohokohta on perinteinen Ylikylän Nuorisoseuran bingo, lisäksi aktiivinen NS mm. järjestää erilaisia tapahtumia ympäri vuoden. Aiemmin nuorisoseuran toimintaan kuuluneen Teatteri Pystymehtän toiminta jatkuu aktiivisesti Kokkolan

seudun opiston toteuttamana.

Erityisen tärkeinä paikoina Ylipäässä pidetään Ullavanjärveä ja Rahkonenharjua, joissa niin kylien väki, järvenympäryksen kausiasukkaat kuin matkailijatkin voivat nauttia luonnosta, maaseudun rauhasta ja näiden ympäristöjen tarjoamista mahdollisuuksista. Kesäisin järvellä voi mm. veneillä, kalastaa ja bongata lintuja, uimareita on muistettu kunnostamalla Ryöppään ranta. Talvisin jäällä ylläpidetään hiihtolatuja, ja vuosittain LC Ullavan jo 90-luvun puolivälistä asti järjestetty Kuutamohiihto on järvellä tapaamisen kohokohtia. Koirakarin saarella sijaitseva Pystykorvan kota on suosittu taukopaikka kesät-talvet.

Ullavan Ylipäässä ei kuljeta Sukset ristosä! Maaseudulla yhteen köyteen vetäminen on erityisen arvokasta, sillä se lisää kylien veto- pito- ja lumovoimaa sekä maaseudun mahdollisuuksia.

Teksti: Eveliina Rabkonen

Ullavan Ylipäässä ei kuljeta Sukset ristosä! Maaseudulla yhteen köyteen vetäminen on erityisen arvokasta, sillä se lisää kylien veto- pito- ja lumovoimaa sekä maaseudun mahdollisuuksia.

M.H Välikangas Oy
Toholampi
www.maarakennusvalikangas.fi
puh 0440885156 / Matias
0400265339 / Mikko

KAIVUU-----MAA-AINES-----KULJETUS-----MAATALOUSURAKOINTI
-MYÖS PITKÄPUOMI KAIVINKONE

Meijerimyymälä
MaiRe Kaustisella
on avoinna kaikille.
Tervetuloa!

KAUSTISEN OSUUSMEIJERI
Siltatie 20, Kaustinen • www.kaustisenosm.fi

Elävän perinnön teemavuosi 2023

Löytyykö keittiösi kaapista salainen resepti mummon herkkuihin? Vieläkö onnistuu pajupillien ja kaarnalaivojen tekeminen? Isovanhempien lapsenlapsilleen tekemät paperihatut voivat olla kultaakin kalliimpia, ja niiden avulla saadaan vielä tänäkin päivänä mitä hienommat roolileikit aikaiseksi. Kaikkea tätä ja paljon muutakin on elävä perintö, jonka Euroopan kulttuuriperinnön päivät on asettanut vuoden 2023 kansainväliseksi teemaksi. Kulttuuriperinnön päivien tarkoituksena on tutkia ja nostaa esiin kulttuuriperinnön aineettomia, edelleen käytössä olevia elementtejä, kuten käytäntöjä, tietoja ja taitoja, jotka elävät ja siirtyvät edelleen uusille käyttäjille, usein nuoremmille sukupolville.

Elävän perinnön elementtejä Suomessa ovat mm. suomenhevosiin liittyvät tietotaito, suomalainen joulupukkiperinne, sekä esimerkiksi saunominen, lumileikit ja potkukelkkailu.

Keski-Pohjanmaalla aineettomassa kulttuuriperinnössä elää vahvasti mm. räsymaton kudonta, pääsiäiskokot ja lankalauantaina virpominen, venetsialaisten viettäminen, kaustislainen viulunsoitto ja -jäsenkorjaus, ruokaperinteestä mm. leipäjuuston paistaminen sekä juustokeitto -ja paisti sekä kesäteatteritoiminta. Elävän perinnön teemavuotena on hyvä hetki pysähtyä miettimään, mitä on elävä perintö juuri sinun perheessäsi, yhteisössäsi, kotikylällesi ja -paikkakunnallasi.

Elävän perinnön keskiössä ovat ihmiset, ja se on jo valmiiksi olemassa ympärillämme. Sen tunnistaminen ja tunnustaminen ovat ensimmäisiä askeleita perinnön jatkumisen turvaamiseksi. Osallistavalla toiminnalla ja tiedon jakamisella voimme taata perinnön elämisen ja sen jatkumisen seuraavillekin sukupolville. Tietoa omasta paikallisesta kulttuuriperinnöstä voi viedä eteenpäin ihan kaikille, edustavasti ja

yhdentäisesti, syrjimättömästi sekä kaikkia osallistavalla ja mukaan ottavalla toimintatavalla, yli kunta- ja valtiorajojenkin.

Aineeton kulttuuriperintö muokkautuu jatkuvasti ympäristön ja sen tarpeiden mukaan. Lisäksi siitä välitettävään tietoon vaikuttavat maailmanlaajuiset trendit. Tästä näkökulmasta elävää perintöä tarkasteltaessa teeman toiseksi tärkeäksi osaksi nousee pohdittu elävän perinnön harjoittamisesta nykyhetken lisäksi myös tulevaisuudessa. Tämän hetken megatrendien kannalta mm. olemassa olevan elävän perinnön kestävyden esiintuominen ja edistäminen voisivat olla osa elävän perinnön tulevaisuuden tarkastelua.

Pirityisten Juurista Voimaa -strategian yhtenä tavoitteena on paikallisen kulttuuriperinnön arvostamisen lisääminen ja sen hyödyntäminen alueen vetovoimatekijänä. Tavoitteen saavuttamiseksi haluamme

tukea hankkeita ja yrityksiä, jotka suojelevat ja ylläpitävät paikallista ja elävää kulttuuriperintöä sekä hyödyntävät kulttuuria hyvinvoinnin edistämiseksi. Elävä perintö ei lakkaa olemasta olemassa tämän kansainvälisen teemavuoden jälkeenkään, ja Pirityiset on sitoutunut sen edistämiseen koko uuden toimintakauden ajan vuodet 2023–2027. Kannustamme rohkeasti uusiin luoviin toimintatapoihin ja -malleihin elävän perinnön ylläpitämiseksi ja edistämiseksi nyt teemavuotena 2023 ja sen jälkeenkin!

Elävästä perinnöstä voit keskustella sekä jakaa ajatuksia ja ideoita käyttämällä sosiaalisessa mediassa tunteita #EuropeanHeritageDays ja #EläväPerintö.

Lisää tietoa aiheesta: <https://www.europeanheritagedays.com/>

Teksti: Eveliina Rabkonen
Kuva: Krista Järvelä

Joka päivä perinnettä - kaustislainen viulunsoitto ei ole vain viulun soittoa

Kaustislainen viulunsoittoperinne nimettiin hiljan Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon. Luettelointi asettaa Kaustisen seudulla elävän perinteen maailmankartalle mm. reggaen, flamencon ja argentiinalaisen tangon kanssa. Nimityksen jälkeisen juhlahumun hälvettyä ja arjen koitettua on hyvä tarkastella, mistä tässä elävässä perinteessä oikein on ruohonjuuritasolla kyse?

Kaustisen seudulla elävä perinne on joka päivässä niin olennainen osa, että sitä ei usein tule ajateltuakaan! Kaustiselta ponnistavaan Näppäritoimintaan osallistuu Kaustisella ja ympäri Suomen monta sataa lasta ja nuorta, ja nuorisoseuran tanssi- ja soittoyhdyksissä on lähes 200 harrastajaa. Pe-

rinteen elinvoimaisuudesta ja elävyydestä kertoo myös se, että koko Kaustisen seudulla on satoja perinteen harjoittajia vauvasta vaariin. Vuoden ympäri jatkuva tekeminen huipentuu heinäkuussa, kun festivaalien aikaan pelkästään kylässä olevien harrastaja- ja ammattiesiintyjien määrä on suurempi kuin koko kylän asukasmäärä.

Vaikka perinteen siirtyminen sukupolvelta ja taitajalta toiselle on aikaisempiin sukupolviin verrattuna organisoidumpaa, se on edelleen jatkuvasti näkyvillä myös arjessa: huoltoasemilla, palvelutaloissa tai jopa kaupan tuulikaapissa. Tapahtumia ja aktiivista harrastustoimintaa on seudulla ympäri vuoden: helpoiten ehkä mieleen tulee Kaustisen kansanmusiikkifestivaalit, mutta yhtä varmasti harmooni ja kontrabasso siirtyvät yhteissoittoa varten samaan tilaan viulujen kanssa myös lokakuun loppuun saakka.

Pienessä porukassa kaikkia tarvitaan

Harrastajien ja perinteen harjoittajien runsaasta lukumäärästä ja ikähajonnasta kertoo myös se, että festivaaleja on aina pidetty koko perheen ja eri sukupolvien festivaalina ja kohtaamispaikkana. Festivaalien aikaan kylien pihapiirit ja tuvat täyttyvät festivaalikävijöistä, ja soiton, laulun ja tanssin äärellä kohtaavat nuoret ja vanhat, sukulaiset ja tuttavat kaukaa ja läheltä. Yhtä tiuhaan kuin soitto soi, laulu raikaa ja töppöset tanhua vaihtuvat myös yksittäisen henkilön roolit festivaaleilla ja ympäri vuoden, oli itse soittaja tai ei: Kaustisen seudun joka kolkassa on mitä tavallisinta, että sama ihminen on sujuvasti yleisön jäsenenä keikalla yhtenä päivänä, soittajan tai tanssijan huoltojoukkojen jäsenenä toisena ja tilaisuuden järjestämisessä auttava talkoolainen kolmantena.

Kaustisen verrattain vähäväisellä seudulla arki ra-

kentuukin juuri tästä: pieni määrä asukkaita toimii joka päivä lukemattomissa eri rooleissa ja erilaisia tietoja ja taitoja tekemisessä yhdistellen ja siirtyä työtehtävistä harrastus- ja järjestötoimintaan saumattomasti pitkin päivää. Samoin on kaustislaisen viulunsoittoperinteen laita – se koostuu ja elää yhtä paljon soitosta, tanssista ja laulusta, kuin niiden ympärillä tapahtuvista asioista: tapahtumien järjestämisestä, talkoista ja taukojen aikana kerrotuista tarinoista ja sattumuksista.

Kirjoittaja on Kaikuma-bankeen projektityöntekijä Kirsi Ojanen. KAIKUMA-bankeella Kaustisen seutukunta on mukana mahdollistamassa aineettoman kulttuuriperinnön kehittämistä seudun veto- ja pitovoiman kasvattamisen sekä matkailun näkökulmasta.

Kuva: Krista Järvelä

Vetelin Taidekartano - Perhonjokilaakson kulttuurin kohtaamispaikka

Aurinko paistaa korkealta kirkkaalta taivaalta valaisten edessäni olevan jyrkän rakennuksen, josta huokuu pitkän historian tuoma arvokkuus.

Funktionalismia arkkitehtuuriltaan edustava Vetelin Taidekartano on rakennettu vuonna 1938 ja toiminut vuosien saatossa monenlaisessa toiminnassa. Paikallisten ihmisten suussa rakennuksesta puhutaan edelleen Emäntäkouluna, jonka puitteina koulu toimi vuosikymmeniä.

Kuinka kulttuuri saapui Veteliin?

Vetelin kunta osti tilan rakennuksineen käyttöönsä 2007. Emäntäkoulun rakennukselle etsittiin sopivaa käyttötarkoitusta aina vuoteen 2010, jolloin rakennus siirtyi taidenäyttelyiden ja

taiteenharrastajien käyttöön Vetelin kunnan hallinnoimana. Rakennus sai vuonna 2010 nimekseen Vetelin Taidekartano.

Mitä kulttuurin kehossa tapahtuu?

Taidekartanotoiminta käynnistyi veteliläisen reliefitaiteilija **Aimo Vähäkainun** innoittamana. Perhonjokilaakson kuvataideyhdistys järjesti rakennuksessa ensimmäisen näyttelyn 1.6. - 31.8.2010, missä kävijöitä oli lähes 3000 ja laajoja kesänäyttelyitä järjestettiin kesäisin vuoteen 2018 saakka.

Näyttelyitä on edelleen, mutta tällä hetkellä on mukana kuvataideyhdistyksen lisäksi muitakin toimijoita, joiden kanssa yhdistys jakaa ajan ja tilat näyttelyiden järjestämiselle. Rakennus sai vuonna 2010 nimekseen Vetelin Taidekartano.

Kulttuurityöryhmä Verso aloitti vuonna 2021 Taidekartanossa kesäisten Luonto 365 -näyttelyiden järjestämisen, joihin osallistuu Suomen eturivin luontovalokuvaajia. Näyttelytoiminta jatkuu edelleen ja on saavuttanut mainetta laajemmalla alueella.

Talviaikaan talossa järjestetään kansalaisopiston kursseja ja erilaisia tapahtumia, talossa on myös yritystoimintaa. Rakennuksen ympärillä kerrokseen, enti-

seen opettajainhuoneeseen on sijoitettu pysyvä näyttely Emäntäkoulun historiasta sekä Juho ja Lempi Torpan säätien museonäyttely, joka avautui yleisölle 24.4.2023. Sen ovat pystyttäneet sekä aineiston koonneet Perhonjokilaakson kansalaisopis-

ton "Emäntäkoulun historia talleen" -kurssille lukuvuonna 2022-2023 osallistuneet henkilöt.

Tulevana kesänä taidan itekin piipahtaa kulttuurin kehossa tutustumassa näyttelyihin sekä tapaamas-

sa Taidekartanon hengtärtä Varilan Lahjaa, jonka sormenjalkia on monessa paikassa. Onneksi.

Teksti ja kuva:
Tarja Tuominen

Hei me Bingotaan!

Vetelin kunnan pirteässä Pulkkisen kylässä nuorisoseuran piha täyttyy autoista torstaisin, sillä nuorisoseuran järjestämä Bingo on löytänyt vuosien saatossa laajan harrastajaporukan. Se ei ole enää eläkeläisten huvi, sillä myös lapset ja nuoriso ovat löytäneet Bingon.

Ja miksipä ei? Se on mahtava tapa tavata tuttuja ja tuntemattomia ihmisiä mukavan tekemisen parissa. Peli tunnustusti koukuttaa, viihdyttää ja joskus kiihdyttääkin sekä antaa mukavaa aivotyötä eikä voittokaan vähennä innostusta. "Tänne on aina kiva tulla kun täällä on niin hyvä tunnelma", on ehkäpä paras palaute mitä järjestävät ihmiset voivat saada.

Bingo aloitettiin aikoinaan virkistämään seuran toimintaa ja lisäämään yhteisöllisyyttä ja sitä se on tehnytkin.

Apua Bingon alkutaipaleelle saatiin Uuraisten nuorisoseuralla vuosia bingoa pyörittäneeltä Anita Pihlaiselta, joka opasti käytännön asioissa toiminnan alkuun. Nyt Bingo toimii koko vuoden kesätaukoa lukuun ottamatta.

Nähdään Bingossa!

Teksti: Tarja Tuominen

Kuva Pulkkisen nuorisoseurantalosta: Krista Järvelä

Avoimet kylät 2023

1.5. mennessä mukaan ilmoittautuneet:

Ylikylässä sirkushuveja lapsille ja lastenmielisille (Halsua)

Ylikylän Kyläyhdistys järjestää lastenpäivän sirkusteemalla 10.6 klo 13-16 Ylikylän Kylätalolla. Tapahtuma on ilmainen. Myynnissä monenlaista herkkua. Tervetuloa koko perheellä!

Kesän tullessa

Jylhän kylän puuhapiha & maistuva musiikkihetki (Kaustinen)

Tervetuloa viettämään kesäistä iltapäivää Jylhän kylätalolle ja pihapiiriin! Tuvassa kahvio avoinna kylätoiminnan hyväksi ja palan painikkeeksi Jylhän pelimannien musisointia. Pihalla 4H-kerholaisten järjestämiä puuhapisteitä lapsille sekä kisaa kaiken ikäisille sekä arvontaa. Kylän oma kotileipomo Juuri & Juuri maistattaa herkullisia juurileipiään, joita voi ostaa myös kotiin viemisiksi. Tule kylään!

Viirrepäivät toritapahtuma (Lohtaja)

Viirrepäivät kello 10.00 alkaen, järjestäjänä Väli- viirteen kyläyhdistys. Tapahtumassa torimyyjiä ja vanhoja menopelejä.

Tapahtuma järjestetään lauantaina 10.6.2023 valtakunnallisesti jo yhdeksättä kertaa. Päivän tavoitteena on lisätä kylämatkailua ja tuoda parrasvaloihin kylien monipuolista toimintaa.

Avoimet kylät tapahtuma voi olla pihakirppis, talkoot, avoimet harjoitukset, konsertti tai vaikka kalastuskilpailu. Avoimet Kylät -päivä on hyvä mahdollisuus kylien saada omalle tapahtumalleen lisää näkyvyyttä paikallisesti ja valtakunnallisesti.

Vielä ehtii muutkin kylät mukaan! Ilmoittautua voi 28.5. asti.

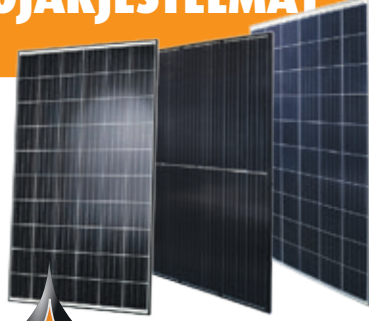
Lisää tietoa osoitteessa:
www.avoimetkylat.fi

AURINKOSÄHKÖJÄRJESTELMÄT KYSY TARJOUS!

- Mökille
- Kotitalouteen
- Maatalouteen
- Tehtaille

LVI MORE

Puh. 044 258 3151 • info@lvimore.fi • www.lvimore.fi

LÄMMITYSJÄRJESTELMIEN SANEERAUKSET:

- Maalämpöpumput
- Ilma-vesilämpöpumput
- Ilmalämpöpumput
- Putkityöt
- Sähkötyöt
- Myynti ja asennus

LEIKKAA TALTEEN

MITSUBISHI
ELECTRIC
LÄMPÖPUMPUT

SCANOFFICE

Myös rahoitus
alkaan 50€/kk

KOKKOLAN ÖLJYTUKKU

Suodattimet ja voiteluaineet
autoihin, kuorma-autoihin,
traktoreihin, kaivinkoneisiin ym.

Myös ha-renkaat ja renkaiden vaihdot!

050 056 4774
040 056 4774

Yrittäjätie 6
67100 Kokkola

oljytukku.fi

Päivystys
050 324 7497

Kokkolan KONETARVIKE

Avoinna
ark.07.30-17.00 la. 10.00-13.00
Ouluntie 5, 67100 Kokkola
www.kokkolankonetarvike.fi

OVET JA IKKUNAT

Lehti-, pari-, taitto-, liuku-, liukupalo-ovet ja ikkunat.
Maatalouteen kuumasinkittynä.

Aukkipitolaite

VAHVA KOTIMAINEN,
KOTIMAISTA TYÖTÄ.

MIEDON METALLI
Teräs- ja ikkunat

020 787 9650 • www.miedonmetalli.fi

Nestemäinen täydennysrehu

RUMISTART GREEN

Uutuus!

Kasviperäinen! Maittava! Pieni annostus!
Hyvin juokseva, ei paakkuunnu!

Toimii häiriöttömästi myös automaattiruokinnassa lypsyroboteilla!

LISÄTIEDOT:

Markus Anttiroiko
0400 792 604
markus.anttiroiko
@teollisuushankinta.fi

Koot:
20 ja 230 kg sekä
toimitusmyyntinä
1070 kg kontti

Myynti: Hyvinvarustellut meijerit ja
maatalouskaupat!

TEOLLISUUSHANKINTA
puh. 020 765 9580

www.teollisuushankinta.fi

Lue lisää:

Kauppiaaltasi

YaraMila NK2

700kg 22-0-12

449€/sk

varmistat lannoitteet
2. sadolle
noudot / toimitukset 1.6 alkaen

YaraBela Axan

700kg 27-0-1

359€/sk

varmistat lannoitteet
2. sadolle
noudot / toimitukset 1.6 alkaen

VARMA 20kg

timotei-nurminataseos

74,90€/sk

timotei Tryggve 80%
nurminata Minto 20%

YaraVita 10L

THIOTRAC

37€/ast

Ravinteet: N200 g/l
S300 g/l

Neste Farm Universal

10W-30

20L 75€/ast

200L 729€/tyn

Neste Hydraulic 32

20L 65€/ast

200L 639€/tyn

Hinnat (sis. alv 24 %) Mahdolliset toimituskulut eivät sisälly hintoihin.

JMT KOSKELA OY

Toholampi 06-8817700 Kannus 06-873770
Kokkola 06-8310666 Lohtaja 044-7475240
Veteli 044-7475288 Jyväskylä 014-3620799

Työväentalojen kylä

Moni kylä tunnetaan jostakin erityispiirteestään. Kannuksen Eskola pikkuradasta, Kaustisen Järvelä pelimanneistaan, Perhon Peltokangas pu-naisuudestaan ja Toholammin Määttälä raudan-valmistuksesta. Lestijärven Yli-Lesti tunnetaan ainakin kylän kahdesta työväentalosta. Työväen-talot sijaitsevat vain noin sata metriä toisistaan, kylä läpi kulkevan maantien varrella.

Miksi samalla kylällä on kaksi työväentaloa? Sille on oma historiansa. Jotta kylässä yleensäkin on työväentalo, pitää kylässä olla työväenliikkeen kannattajia ehkä keskimääräistä enemmän. Näin on Yli-Lestillä ollut Suomen itsenäistymisen ajoista lähtien. Vuoteen 1945 asti oli Lestijärvellä yksi työväenyhdistys, vuonna 1917 perustettu Sosiaalidemokraattiseen puolueeseen kuulunut Lestijärven Työväenyhdistys. Toiminta kehittyi sen verran vilkkaaksi, että tarvittiin toimintaa varten oma talo. Kinnulasta hankittiin vuonna 1934 hirsinen tuparakennus, tai oikeastaan vain sen puolikas. Talon hankintaa varten saatiin Lestijärven Säästöpankilta 6500 markan laina. Talolle ostettiin tontti Eelis ja Vihtori Jokelalta ja talo pystytettiin talkoilla ostetulle tontille. Talossa oli vain sali ja yhdellä seinällä näyttämö. Talon eteen jäi vailla seinää oleva katos, jolle suunniteltiin tehdä naulakko ja kahvila. Talo oli vaatimaton, mutta täytti silloiset tarpeet. Työväentalo joutui heti rakentamisensa jälkeen pitäjän Lapuan liikkeen huomion ja tihutöiden kohteeksi. Talon ikkunoita töhrittiin tervalla ja erilaisia uhkauksia kiinnitettiin talon oveen. Myös työväenyhdistyksen jäseniä uhkailtiin. Mutta häirinnästä huolimatta toiminta talolla jatkui, järjestettiin opinto-toimintaa, pidettiin kokouksia ja iltamia. Sotien aikana toiminta oli luonnollisesti hiljaista.

Jatkosodan jälkeen Suomen poliittinen tilanne muuttui ratkaisevasti, myös sosiaalidemokraateista vasemmalla olevat saivat poliittiset toiminta-alueudet.

Tämän muutoksen seurauksena perustettiin vuonna 1944 SKDL, Suomen Kansan Demokraattinen Liitto. Vuonna 1945 Yli-Lestille perustettiin SKDL:n Yli-Lestin Työväenyhdistys. Suuri osa sosiaalidemokraateista siirtyi kansandemokraatteihin.

Tulipalosta uuteen alkuun

Tammikuussa 1948 työväentalolle tapahtui pahin mahdollinen, talo tuhoutui tulipalossa tuhotyön seurauksena. Pian tulipalon jälkeen työväenyhdistykset kävivät neuvotteluita yhteisen työväentalon rakentamiseksi. Neuvotteluissa ei kuitenkaan päästy yhteisymmärrykseen, vaan molemmat osapuolet ryhtyivät rakentamaan omaa taloansa. Sosiaalidemokraatit rakensivat uuden talon palaneen talon tontille. SKDL:n yhdistys osti oman tontin ja taas käännyttiin Eelis ja Vihtori Jokelan puoleen, joiden kanssa tonttikaupat tehtiinkin. SDP:n talolle myönsi Vakuutusyhtiö Turva lainaa 300 000 markkaa ja SKDL:n talon rakentamiseen Suomen Työväen Säästöpankki 250 000 markkaa. Samaan aikaan työväentalojen rakentamisen kanssa Yli-Lestille rakennettiin myös uusi kansakoulu. Talojen rakentamiseen tarvittavat sahapuut ostettiin Metsähallitukselta ja ne kaadettiin talkoilla. SDP:n talon piirustukset teki rakennusmestari Savolainen ja

Vuonna 1970 aloitettiin taloilla pelata yhteistä bingoa. Yli viidenkymmenen vuoden jälkeenkin bingo jatkaa, nyt Yli-Lestin työväentalolla. Bingon tuotolla saadaan katettua talon ylläpito.

Yli-Lestin työväentalot rakenteilla kesällä 1949. Vasemmalla SDP:n talo ja oikealla SKDL:n talo

SKDL:n talon piirustukset perholainen Arvi Peltokangas. Talot rakennettiin talkootyönä, muuraustyöt teki SDP:n taloon Taino Hirvikoski ja SKDL:n taloon Ensio Brandt. Talot valmistuivat rivakasti, SDP:n talon tupaantulijaiset järjestettiin lokakuussa 1949 ja SKDL:n talon vihkiäiset helluntaina 1950. Talojen valmistuttua SKDL:n taloa ryhdyttiin kutsumaan Yli-Lestin työväentaloksi ja SDP:n taloa Lestijärven sos. dem. työväentaloksi. Talojen valmistuttua alkoi vilkas toiminta, järjestettiin tansseja sekä iltamia, rakentamiseen otetut lainat piti maksaa ja saatiin myös maksettua. Elokuvia esitettiin usein, joskus Yli-Lestillä oli elokuvat yhtä aikaa kahdella talolla. Näyttämöille Sulo Syri maalasi hienot maisemakuvalliset, jotka ovat hyvässä kunnossa edelleen. Vuonna 1970 aloitettiin taloilla pelata yhteistä bingoa. Yli viidenkymmenen vuoden jälkeenkin bingo jatkaa, nyt Yli-Lestin

työväentalolla. Bingon tuotolla saadaan katettua talon ylläpito. Sähköihin, lämmitykseen, vakuutukseen ja muihin kuluihin menee vuodessa noin 4000 euroa.

Talojen valmistumisen jälkeen kului muutamia vuosia ennen kuin ne maalattiin. Pärekattojen päälle laitettiin huopakatot 60-luvun alussa ja peltikatot vuosittain vaihteessa. Peltikatoista pyydettiin tarjoukset yhteisesti. Sisätilat ovat hyvässä kunnossa molemmilla taloilla. Talojen kunnostuksiin on saatu Opetusministeriön korjausavustusta niin sisä- kuin ulkoremontteihin. Ilman näitä avustuksia talot eivät ehkä olisi niin hyvässä kunnossa kuin ovat. Yli-Lestin työväentalolle hankintoihin on saatu myös Leader-tukea astiaston, äänentoistolaitteiden ja uusien pöytien hankintaan. Talolla onkin viime vuosina järjestetty syntymäpäiviä, rippijuhlia, sukutilaisuuksia ja häitä joka kesä. Kansalaisopiston kurssit ja piirejä on talolla silloin tällöin, kerran veistettiin muutama puuvene työväentalon salissa. Vaikka Yli-Lestiltä on loppunut koulu, molemmat kaupat, posti, kahvila ja huoltoasema, niin

työväentalot ovat yhä pystyssä ja käytössä. SKDL:n työväentalon rakentamista perusteltiin aikoinaan yhdistyksen pöytäkirjassa, että työväentalo on välttämätön paikkakunnalla. Miten viisaasti ja kaukonäköisesti olikin rakentamispäätös perusteltu.

Seurataloilla on merkitystä

Keski-Pohjanmaalle on rakennettu seurataloja lähes joka kylälle. Osa taloista on purettu, osa seisoo käyttämättömänä ja hyljättynä, mutta vielä on monella seurantalolla toimintaa tänäänkin. Ahkeralla talkootyöllä on ollut suuri merkitys seuratalojen toiminnassa ja edelleen seurantalot ovat kylien välttämättömiä kokoontumispaikkoja. Keskipohjalaisen seuratalojen historiikin tekemisessä voisi olla ihan oman hankkeen paikka. Seuratalojen rakentajat ja ylläpitäjät ovat historiikin ansainneet.

Onhan Yli-Lesti tunnettu lähiseuduilla työväentalojen lisäksi myös jostakin muusta. Muutama vuosikymmen sitten kehuu markkinoilla helppo-heikki myymiään kampoja, että ne ”menevät päähän kuin Yli-Lestin pontikka”.

Kuvassa Yli-Lestin työväentalo

Teksti: Pentti Untinen

Kuvat: Pentti Untisen arkistot

Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaava, energiamurros ja ympäristövaihemaakunta

Keski-Pohjanmaan liitossa aloitettiin 6. vaihemaakuntakaavan valmistelut kesällä 2022. Maakuntahallitus teki aloituspäätöksen 22.8.2022. Työnimeksi maakuntakaava sai energiamurros ja ympäristövaihemaakuntakaava. Maakuntakaavan pääteemoina ovat kaivostoiminta, matkailu ja virkistys (erityisesti kulttuurihistorialliset kohteet), tuulivoima (ja muut uusiutuvat energiamuodot) sekä viherrakennus. Nyt on osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) julkisesti nähtävillä. OAS kertoo, kuinka maakunta-

kaavoitus toteutetaan, mitkä ovat sen perusteet ja kuinka siihen voi eri tahot osallistua.

Maakuntakaavan työn pohjaksi tehdään myös kierros kaikissa maakunnan kunnissa tämän vuoden maaliskuu-toukokuun aikana, jossa selostetaan maakun-

Maakuntakaavassa tullaan esittämään tuulivoimarakentamiselle mahdollistetut alueet ja luonnolle sekä ympäristölle tärkeät alueet. Viherrakenteen alueet eivät tule rajoittamaan maa- ja metsätalouden harjoittamista.

takaavoitusta ja selvitetään kuntien tahtotila koskien tuulivoima-alueita ja muita uusiutuvan energian alueita. Myös muut maakuntakaavoituksen pääteemat käydään läpi. Tähän kuntakierrokseen sisältyy myös yleisötilaisuus joka kunnassa. Maakuntalaisilla

on tuolloin mahdollisuus saada tietoa maakuntakaavoituksesta, esittää mielipiteitä ja kannanottoja.

Miten sitten maakuntakaavoitus vaikuttaa keskipohjalaisiin kyliin? Maakuntakaavoituksella pyritään edesauttamaan kylien elinvoimaisuutta, esimerkiksi nostamalla matkailun ja virkistykseen kannalta seudullisesti sekä maakunnallisesti tärkeitä luontoreittejä sekä kulttuurihistoriallisia kohteita esille. Kevyen liikenteen turvalliset reitit yhteystarpeet

kuntakeskuksista toisiintuodaan maakuntakaavassa esiin. Toivomme kylien edustajien yhteydenottoja maakuntakaavoitukseen liittyen. Pääteemoille pyritään saamaan tasapainoinen ratkaisu koko maakunnan alueella. Maakuntakaavassa on aloitettu luonnosvaiheen valmistelut, jonka pohjalta saadaan asioita esitettävä kartalla. Luonnosvaihe päättyy tammikuussa 2024, jonka jälkeen palautteen pohjalta tehdään maakuntakaava ehdotus, joka sitten palautteiden ja neuvotteluiden jälkeen tehtyjen

tarpeellisten korjausten jälkeen hyväksytään maakuntavaltuustossa marraskuussa 2024. On tärkeää, että jokainen Keski-Pohjanmaan asukas mahdollisuuksien mukaan osallistuisi maakuntakaavan käsittelyyn ja sitä kautta lopputulokseen.

Linkkejä:
<https://www.keski-pohjanmaa.fi/maakuntakaava-ja-alueiden-kaytto.html>

Teksti: Reijo Kiviniemi, Aluesuunnittelupäällikkö Keski-Pohjanmaan liitto

Virkisty Virkku-kohteissa!

Keski-Pohjanmaan monipuolinen luonto tarjoaa monenlaisia mielenkiintoisia luonto- ja retkikohteita. Retkeilylähi-alueella on lisännyt jatkuvasti suosioita. Luontokohteita, hoidettuja retkeilyreittejä ja taukopaikkoja arvostetaan. Pienilläkin toimenpiteillä voidaan lisätä retkikohteiden vetovoimaa sekä lisätä kiinnostusta alueeseen ja kyliin. Alueen asukkaille lähellä sijaitsevat harrastusmahdollisuudet kannustavat, tukevat ja helpottavat liikkeelle lähtemistä.

Pirityiset -teemahankkeessa yhdistykset pystyivät hakemaan pienempiä alahankkeita alueen virkistyskäytön parantamiseksi ja asukkaiden hyvinvoinnin tukemiseksi. Virkku-teemahankkeen tuloksena alueelle saatiin uusia, virkistyskäyttöön soveltuvia kohteita, kunnostettiin ja uudistettiin olemassa olevia, ja parannettiin niiden saavutettavuutta. Toteutetuissa toimenpiteissä korostuu yleishyödyllisyys, yksikään yhdistys ei ole tehnyt investointia pelkästään omaan käyttöön, vaan kaikkien yhteiseksi hyväksi.

Valkiakallion laavu, Veteli, Patana

Komea Valkiakallio on Vetelin korkein kohta, ja sen päältä avautuu upeat näkymät alas metsämaastoon ja Patanan tekojärvelle. Pulkkinen nuorisoseura ja kyläyhdistys rakensivat Valkiakalliolle johtavat pitkospuut ja portaat helpottamaan kulkua kalliolle. Laavu sijaitsee kallion päällä. (kuva yllä)

Pulkkinen grillikota, Veteli, Pulkkinen

Pulkkinen grillikota sijaitsee Pulkkinen-Haukilahden nuorisoseurantaloon pihassa. Grillikodalle on esteetön pääsy, ja sen on kaikkien vapaasti käytettävissä. (kuva yllä)

Konttikoskientien grillikota, Lestijärvi, Yli-Lesti

Saarisen alueen hirviseuran rakentama grillikota on retkeilijöiden ja alueen asukkaiden vapaassa käytössä. Konttikoskientien kautta on kulku Lehtosenjärvelle, joka on suosittu kalastusjärvi. Grillikota on Konttikoskientien varrella vasemmalla puolella tietä lyhyen metsäpolun päässä. (kuva vasemmalla)

Sylyvin laavu, Halsua, Meriläinen

Sylyvin laavu ja wc on rakennettu liikuntaesteiset huomioiden. Alueella on loistavat retkeily- ja liikuntamahdollisuudet, mm. frisbeegolfrata, valaistut lenkkeily- ja hiihtoladut, luontoreitti ja mäenlaskupaikka sekä airsoft-pelienttä. Laavun tarkoituksena on edistää kaikenikäisten ulkoilua ja liikunnallista elämäntapaa. (kuva s. 22 jutussa)

Rahkosen kuntoportaat, Ullava, Ylikylä

Rahkosen kuntoportaat sijaitsevat Ylikylän nuorisoseurantaloon pihapiirissä. Samalla rakennettiin myös kotalaavu ja ulkoliikuntapaikka yleiseen käyttöön. Nuorisoseurantaloon takana on myös 18-väyläinen frisbeegolfrata.

Matin poloku, Kaustinen, Salonkylä

Matin poloku alkaa Salonkylän nuorisoseurantaloon takapihalta. Opasteita seuraamalla voit kiertää koko 11,5 kilometrin polun, tai valita lyhkäisemmän lenkin. Polun varrelta löytyy myös Virkku-hankkeessa kunnostettuja nuotiopaikkoja.

Matin portaat, Kaustinen, kirkonkylä

Kaustisen urheilukentän laidalla sijaitsevat 62 metriä pitkät kuntoportaat, joissa on 103 askelmaa ja 3 levähdystasannetta. Nousua portailla on 14 metriä. Kuntoportaat täydentävät urheilukentän ulkoilualuetta, ja sopivat niin kuntoliikkuville kuin maisemien ihailijoillekin. (kuva alla)

Kattava listaus Keski-Pohjanmaan retkikohteista löytyy: https://visitkeskipohjanmaa.fi/fi_FI/luontopolut

Teksti ja kuvat: Krista Järvelä

Melontaa Lestijoen erämaareitillä - postikorttimaisemia vedenpinnan tasolla

Liikkuminen vedenpinnan tasolla avaa ainutlaatuisen näkökulman maisemaan.

Retkeillessä järvilla, joilla, merellä, soilla ja metsissä tuntee luontonsa. Oman ja ympäröivän. Pääsin tutustumaan melontaan Lestijoen melontareitillä erämaassa. Kanootit lasketaan veteen Niskankorvella, Lestijoen ja Lestijärven yhtymäkohdassa. Aluksi jännitys oli isompi kuin nautinto. Kanootin lipuessa virtaan tunteet vaihtuivat toisinpäin.

Autojen ja ihmisten äänet kuuluvat hetken, ja jäävät pian kokonaan taakse. Puhun niin vähän kuin mahdollista, nyt riittävät luonnon äänet. Jätän stressin ja muut taakat virran vietäväksi. Hartiat laskeutuvat alemmas.

Meloessa pääsee lähelle luontoa

Liikkuminen vedenpinnan tasolla avaa ainutlaatuisen näkökulman maisemaan. Meloen pääsee lähelle luontoa, ja tuntemaan sen kaikin

aistein. Elementtinä vesi tuo melontaan uniikin vivahteen, ympäröivän luonnon kanssa se toimii sekä mielen että kehon kehittäjänä. Lähes äänettömästi liikkuva meloja seuraa läheltä lintujen ja kalojen elämää. Lestijoen erämaareitin varrella on mahdollista nähdä esimerkiksi ahma, metsäpeura tai vaikka kalasääski. Koskireitillä pesii myös maakotkia.

Pian melojan eteen avautuu postikorttinäkymä. Joen päälle molemmin puolin kaartuvat puut muodostavat saapujille sisääntuloholvin. Tuntuu kuin luonto ottaisi syliin, ja suojaisi melojaa. Jos koskaan voi kokonaan rauhoittua, niin nyt siihen on mahdollisuus. Virta vie kevyesti, eikä töitä juuri tarvitse tehdä. Veden matka on aina kesken. Se antaa ajatteleminen aihetta itsellekin.

Vesi muodostaa kauniita pyörteitä, kuin liikkuvia

maljoja. Edessä on siis kiviä. Veden alla on vaaroja, mutta sen päällä rauhallista. Melojan on hyvä tarkkailla mistä kohtaa kuljetaan, vaikka reitti turvallinen onkin. Lestijoen melontareitin alkumatka päästää aloittelijan helpolla, ja suo tunteen kanootin hallinnasta ja melomisen helpoudesta.

Parin kilometrin jälkeen tarjoutuu mahdollisuus rantautua Jatkonkoskelle, jossa on tulipaikka ja kota. Puroineen ja puusiltoineen maisema on kaunis ja rauhoittava. Luontoreittien kunnostamisen ansiosta Jatkonkoskelle pääsee myös pitkospuita.

Matka läpi ainutlaatuisen suomalaisien

Taukopaikan jälkeen pääsen kokemaan kosken. Vesi on harvinaisen korkealla, ja sen varaan joutuminen mietittävää. Lähestymme kiveä väärältä puolelta, ja hu-

maan etten ehdi kääntää kanoottia ajoissa. Pitäydyn matalana ja tiukasti penkissä. Otan kiven tynesti vastaan, ja annan kanootin keikkua vastustelematta.

Jatkonkoski johdattaa melojan laajalle suoalueelle. Koskemattoman erämaan, luonnon hiljaisuuden ja rauhallisen suomalaisen yhdistelmä on ainutlaatuinen elämys. Kanootilla pääsee kulkemaan paikoissa, joihin jalan tai veneellä ei ole asiaa. Tunnen että pääsen osaksi salaisuutta, joihin kaikilla ei ole mahdollisuutta!

Melomme mutkittelevaa jokea suuri suo silmien tasalla. Taivas peilautui tyneen veteen. Joutsenpariskunta lähtee lentoon suoraan edestämme. Reitin suo-osuus on sopivan pitkä. Viimeistään sen aikana ehtii todella irtautua arjesta. Vesi, suoalueen kasvisto ja naavaiset puut kertovat, että täällä ilma on oikeasti

||

Tuntuu kuin luonto ottaisi syliin, ja suojaisi melojaa. Jos koskaan voi kokonaan rauhoittua, niin nyt siihen on mahdollisuus.

puhdasta.

Saavumme ja rantaudumme Raivionkoskelle. Jo tämä kahdeksan kilometrin mittainen aloitusreitti oli hoitava ja rentouttava, tarjosi uusia elämyksiä ja kipinän melontaan. Aloittelijankin on mahdollista jatkaa reittiä pidemmälle, mutta sen aika on myöhemmin kesällä. Saatuaan melojan virtaansa Lestijoen erämaareitti houkuttelee hänet kyllä takaisin!

retkeilyreittejä, ja lisätty opasteita, viitoituksia ja taukopaikkoja. Hanke on saanut rahoitusta Pohjanmaan ELY-keskukselta Euroopan Maaseuturahastosta.

Kirjoittaja on Kaustisen seutukunnan tiedottaja Anu Kauppila. Oppaina melontaretkellä olivat Lestijoen Reima Virkkala ja Kaustisen seutukunnan työpäällikkö Mikko Hänninen.

Lestijoen alkuosa on arvokas osa koko Keski-Pohjanmaan maakunnan luontokohteita ja matkailutarjontaa. Lestijokilaakson yläjuoksun retkeilyreittien kunnostushankkeessa on mm. parannettu Lestijoen melontareittiä, Hongiston luontopolkua sekä Kotojärven ja Jämsänkallion alueen

Puroineen ja puusiltoineen maisema on kaunis ja rauhoittava. Luontoreittien kunnostamisen ansiosta Jatkonkoskelle pääsee myös pitkospuita.

Oikeat vastaukset sivun 2 kyläkohteisiin Suluissa kuvan ottaneen tiedot:

1. Alaviirre, Meripaviljonki (Aimo Kallio)
2. Köyhäjoki, Lapinharjun näkötorni (Jari Käsäköske)
3. Yli-Lesti, Anttilan riippusilta (Krista Järvelä)
4. Ruotsalo, Hopiokallio (Sanna-Maija Kauppi)
5. Patana, pitkospuut Valkiakalliolle (Krista Järvelä)

KARHUNPIILO
Peuran Polun varrella
Lehtosenjärven rannalla
VARAUSTUPA JA SAUNA
www.karhunpiilo.fi

Sorakuopasta monitoimimonttu

Hankerahoituksen avulla voidaan parantaa kylän palveluita ja viihtyisyyttä, kehittää yhteistyötä tai vaikkakin nostaa kokoontumis-, luonto- ja harrastuskohdeita. Esimerkiksi pienessä Halsuan kunnassa pienistä hankkeista on rakennettu iso kokonaisuus, joilla parannetaan alueen asukkaiden ja matkailijoiden liikunta- ja virkistytymismahdollisuuksia.

Monien mahdollisuuksien monttu

Hankkeiden myötä alueen mahdollisuudet ja monikäyttöisyys on lisääntynyt. Meriläisen monttuna tunnetusta sorakuopasta on kasvanut varsinainen monitoimimonttu. Montun läheisyydessä on loistavat retkeily- ja liikuntamahdollisuudet, mm. valaistut lenkkeily- ja hiihtoladut, luontoreitti ja mäenlaskupaikka sekä airsoft-pelikenttä. Halsuan 4H-yhd-

tys on jo pitkään järjestänyt siellä mm. Airsoft-ammuntakerhoa. Vieressä sijaitseva vuonna 2016 valmistunut frisbeegolfrata tarjoaa haasteita sekä aloitteleville että kokeneemmille pelaajille. Väyläpituudet vaihtelevat metsäradalla 65 ja 190 metrin välillä ja erilaiset heitotolinjat täytyy hallita, jos radalla aikoo hyvin heittää. Radan lähtöpiste sijaitsee Käpylässä raviradan kohdalla.

Laavu palvelee laajasti

Meriläisen montulle rakennettiin syksyllä 2020 esteetön laavu ja puucee osana Pirityisten Virkku-teemahanketta. Liikuntaesteiset huomioiva laavu ja puucee toimivat retkikohteena ja täydentävät jo olemassa olevia toimintoja. Laavun tarkoituksena on edistää kaikenikäisten ulkoilua ja liikunnallista elämäntapaa. Sylyvin laavuksi nimetty laavu on saanut nimensä

montun aikaisemmin omistaneesta Sylvi Joesta.

Hanke toteutettiin Perhonjokilaakson retkeilijöiden, Halsuan 4H-yhdistyksen ja Sydänyhdistyksen yhteistyönä ja se onnistui niin hienosti, että mielessä alkoi kyteä ajatus seuraavasta hankkeesta. - Kaikki meni niin sujuvasti, että ryhdyttiin miettimään kuntoportaita. Ajateltiin että Sylyvin montun vierinen harju olisi ihanteellinan paikka niille, kertoo Perhonjokilaakson retkeilijöiden **Rauno Karhukorpi**.

Kunnon portaat

Perhonjokilaakson retkeilijöissä ryhdyttiin tuumasta toimeen, ja sen seurauksena Sylyvin laadun taakse nousi lähes 50 metriä pitkät kaitteelliset kuntoportaat. Portaat ovat helposti saavutettavissa, ja tarjoavat uuden vaihtoehdon kuntoiluun. Ulkoilualan lajivalikoi-

ma monipuolistuu samalla entisestään. Kuntoportaita ei ole talvikunnossapitoa, mutta valaistus mahdollistaa niiden käytön myös pimeään vuodenaikaan. - Tavoitteena oli parantaa alueen mahdol-

lisuuksia kohentaa kuntoa ja terveyttä, Karhukorpi toteaa.

Teksti ja kuva:
Krista Järvelä

Kuva Meriläisen montun talvipäiviltä.

Kulttuurin, luonnon ja onnellisten ihmisten Kaustisen seutu

kaustisenseutu.fi

Yhteisö -Leader

- Rahoitusväline yhdistysten ja yhteisöjen pienimuotoisiin kehittämistoimiin!
- Rahoitus on **100 - 500 euroa** (kuitenkin enintään 50 % kustannusarviosta)
- Helppo, nopea ja jatkuva haku nettisivujemme kautta www.rieskaleader.fi

Varsinaisten Leader-rahoitusten haut avautuvat myöhemmin, seuraa ilmoitteluaamme nettisivuiltamme ja somekanaviltamme!

www.rieskaleader.fi

Euroopan unionin osarahoittama

Leader-ryhmät kehittämisen kumppanina

Keski-Pohjanmaalla toimii kaksi Leader-ryhmää, jotka myöntävät rahoitusta maaseudun kehittämishankkeisiin ja yritystukiin. Pirityiset toimii Halsualla, Kaustisella, Lestijärvellä, Perhossa, Toholammilla ja Vetelissä sekä Kokkolan kaupungin Kälviällä, Lohtajalla ja Ullavassa. Rieska-Leaderin toiminta-alueeseen kuuluu Kannus, Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi ja Ylivieska.

Leader-toiminta perustuu siihen, että paikalliset ihmiset tietävät itse parhaiten, miten omaa kotiseutua tulisi kehittää. Leader-ryhmät tarjoavat tukea, neuvontaa ja rahoitusta toteutukseen. Paikallisilla toimilla parannetaan maaseudun elinvoimaisuutta, kehitetään paikallisia palveluja ja elinkeinoja, tuetaan mikroyrityksiä ja yrittäjyyttä.

Uusi rahoituskausi tuo uusia tukimuotoja

EU:n maatalouspolitiikan uusi rahoituskausi 2023–2027 on alkanut. Uusi rahoituskausi tuo Leader-ryhmien käyttöön myös uusia tukimuotoja.

Yritysten käynnistystuissa on mahdollisuus sekä yrittäjyyskokeiluun, yritystoiminnan käynnistämiseen omistajanvaihdoksen avulla, että osa-aikaisen ja päätoimisen yritystoiminnan starttaamiseen. Kehittämistuissa tukea voidaan myöntää yritystoiminnan suunnitteluvaiheeseen, kehittämistoimien valmisteluun sekä vakiintuneen yritystoiminnan kehittämiseen.

Kehittämishanketukea voidaan myöntää hankkeisiin, joiden kohteina ovat maaseudun kehittäminen, koulutus- ja tiedonvälitys sekä investoinnit. Leader-ryhmät voivat rahoittaa

myös pienhankkeita, jotka ovat kehittämisessä ja investoinneissa uusia, hallinnollisesti kevyempiä tukimuotoja. Kehittämishankkeiden uusia teemoja ovat muun muassa älykkäät kylät ja viljelijäryhmien hankkeet. Ympäristö- ja ilmastotoimet korostuvat hankerahoituksessa aikaisempaa enemmän sekä innovaatiot, digitalisaatio ja osaaminen.

Älykkäät kylät kehittyvät yhteisvoimin

Älyä ja älykkäitä toimintatapoja on löytynyt Keski-Pohjanmaan kylistä aina. Nyt älykkäät kylät on monissa yhteyksissä noussut keskeiseksi kehittämistee-

maksi. Älykkäät kylät ovat maaseutualueiden yhteisöjä, jotka yhdessä muiden tahojen kanssa etsivät ratkaisuja maaseudulla elämisen haasteisiin omien vahvuuksien pohjalta. Älykkäät kylät kehittävät toimintaansa yhteistyössä eri toimijoiden

kanssa ja hyödyntävät erityisesti digitaalisia ratkaisuja pyrkiessään parantamaan oman alueensa taloudellista, sosiaalista ja ympäristön tilaa.

Myös kuvassa oleva Kälviän kotiseutumuseo on ollut mukana Meidän museo -hankkeessa, jota Pirityiset ja Rieska-Leader rahoittivat viime kaudella.

Teksti ja kuva: Krista Järvelä

LEADER

Pirityiset

Jotta voisimme hyvin

Lohtaja
Karhi, Alaviirre Ohtakari, Väliviirre Koskenkylä, Uusikylä Peukalomäki, Sorto Marinkainen

Kälviä
Välkilä Ruotsalo, Peltokorpi, Hilli, Karhulahti, Jokikylä, Passoja, Honkimaa, Rita, Kleemola, Rimpilä, Peitso, Porkola, Miekkoja, Riippa, Nissi, Vuolle

Toholampi
Jämsä Sykäräinen, Lahnalampi, Purontaka, Riuttanen, Oikemus, Kotila, Tiilikkala, Hukari, Asiata, Hirvikoski, Markki, Kerttula, Laitala, Häkkipää, Välikangas, Kleemola, Koskela, Parhiala

Ullava
Haapala, Rahkonen, Alikylä, Viitasalo, Määttälä, Hanhisalo, Kallinki, Härkäneva, Isokanga

Kaustinen
Lähdehaka, Vintturi, Puumala, Tastula, Neverbacka, Salonkylä, Viiperi, Paavola, Länttä, Käsälä, Kola, Ytjoki, Hanhikoski, Pajala, Järvelä, K.

Veteli
Polso, Häkkipää, Viiste, Sillanpää, Nykänen, Haapala, Tunkkari, Puusaari, Aho, Haapasalo, Forsbacka, Puuronen, Sipunkoski

Halsua
Hietalahti, Lepistö, Marjusaari, Yli-Lesti, Syri, Änäkälä, Yli-Lesti, Niemi, Tuikka, Mattila, Kiiskilä, Tikka

Lestijärvi
Haukilahti, Räyrinki, Hietalahti, Lepistö, Marjusaari, Yli-Lesti, Syri, Änäkälä, Isokylä, Taipale, Pulkkinen, Liedes, Taipale, Käpylä, Tuikka, Niemi, Patana, Kalliojärvi, Torppa, Kalliokoski, Kurkisuo, Mattila, Kiiskilä, Heikkilä, Viiste, Sillanpää, Nurmela, Tiaskorpi, Kanala, Tynkkinen, Vähäkainu, Kylymäkylä, Tynkkinen

Perho
Möttönen, Korkiakangas, Liukko, Taipale, Mökälä, Salamajärvi, Jänkä, Mehtä-Poranen, Viitala, Oksakoski, Kivikangas, Peltokangas, Haukka, Humalajoki, Alajoki, Kivelä, Kellokoski, Kukkoneva, Korpela, Hietaniemi, Mäkelä

Tarjoamme neuvontaa ja rahoitusta sekä yhteisöille että yrityksille. Lisätietoa Leader-rahoituksen hakemisesta löydät www.pirityiset.fi

RAHOITUSTA SAATAVILLA

toiminnanjohtaja
Krista Järvelä
044 235 9838

hankekoordinaattori
Eveliina Rahkonen
044 748 5488

Euroopan unionin osarahoittama

Leader

Leader-ryhmiä on kaikilla Suomen maaseutualueilla, ja Leader-rahoituksen piirissä on yhteensä runsaat 2,5 miljoonaa maaseutuasukasta. Leader-toiminnalla toteutetaan osaltaan Suomen EU:n yhteistä maatalouspolitiikkaa, mikä pitää sisällään myös maaseudun kehittämisen. Leader-toiminnan rahoitus koostuu EU:n maaseuturahaston, valtion ja kuntien rahoituksesta. Mukana on aina myös hakijoiden yksityistä rahoitusta.

Kylätalo yhdistää

Koulun lakkautumisen jälkeen Halsualla Ylikylässä kyläläisillä nousi voimakas tahto yhteisten tilojen kunnostamiseen ja toiminnan kehittämiseen. Kyläyhdistys osti kunnalta kiinteistön ja on kunnostanut sitä Leader-rahoituksen avulla kylän yhteiseksi kokoonnuttamiseksi. Kunnostusprojektien tavoitteena on ollut edistää ja parantaa kyläläisille tärkeän koontumispaikan tilojen monipuolisen käytön mahdollisuuksia kaikkien kyläläisten osalta. Yhteiset tilat on kunnostettu energiatehokkaiksi, käytännöllisiksi ja esteettömiksi.

Lämmitysremontissa poistettiin öljylämmitys ja asennettiin kallioliämpöpö-

jestelmä. Ikkunoiden vaihdolla ja eristyksen lisäämisellä vähennettiin energian kulutusta. Kylätalo on tilojen osalta korjattu kokonaisuudessaan. Kylätalon kuisti on uusittu liikuntaesteiset huomioiden ja sisäportaikoon on asennettu tuolihsisi.

Kunnostusprojektit ovat olleet kylän yhteisöllisyyden ja talkootyön voimannäyte. Talkootöihin sitoutuneita henkilöitä oli kylältä useita kymmeniä henkilöä, joista aktiiviseksi talkoolaisryhmäksi muodostui 15-20 henkilöä. Omalta kylältä löytyi monenlaista erikoisosaamista ja ammattitaitoa talkoohommiin.

Kunnostustoimilla on edistetty ja parannettu

kyläläisille tärkeän koontumispaikan tilojen toimivuutta ja lisätty tilojen monipuolisen käytön mahdollisuuksia kaikkien kyläläisten osalta. Kylätalon turvallisuutta ja tasa-arvoista käytettävyyttä on parannettu huomioiden myös erityisryhmien tarpeet. Toteutettujen toimenpiteiden avulla liikuntarajoitteisten henkilöiden ja vanhusten mahdollisuudet hyödyntää tiloja ovat parantuneet merkittävästi. Edellytykset monipuoliselle harrastustoiminnalle, liikunnalle ja kulttuuriharrastuksille ovat Ylikylässä parantuneet entisestään. Kylätalosta on kehittynyt tärkeä osa kylän arkea ja juhlaa.

Teksti: Krista Järvelä

Kevätterveiset Kosti ry:ltä!

Me olemme maakunnallinen verkostojärjestö, ja tehtävämme on edistää alueen järjestöjen yhteistyötä ja valvoa niiden etuja. Kosti ry:n pyörittämän Yhteisöklubi Sillan kevät on ollut toimintaa täynnä, tässä muutama esimerkki: vapaaehtoistoiminnan pop-up-päivässä yli 20 yhdistystä pääsi esittelemään toimintaansa ja houkuttelemaan uusia vapaaehtoisia mukaan. Seniorikahvien muuttolin-

tuspesialissa saimme alan asiantuntijalta tietoa mitä lintuja alueellamme löytyy ja vinkkejä lintubongaukseen: helppo ja hauska harrastus kaikenikäisille!

Marttojen kanssa olemme kokkailleet terveellisiä välipaloja, vauvojen kanssa tehneet värivalloitusta ja ahkerat seniorit tekivät viherkasveillemme vuosihuollon. Onpa meillä myös laulu raikunut, kun innokkaat

laulajat ovat kokoontuneet lauleskelemaan lempilaulujaan.

Vaikka Yhteisöklubimme sijaitsee Kokkolassa, olemme mielellämme mukana ideoimassa ja toteuttamassa toimintaa koko Keski-Pohjanmaan alueella. Jos jokin hauskoista tapahtumistamme kiinnostaa, ja haluaisitte samanlaista toimintaa omaan yhdistykseenne, me autamme mielellämme!

Pian jatkuu myös suosittu Kyläluuta kiertue. Kyläluuta tapahtumissa järjestetään erilaisia hyvinvointiin, yhteisöllisyyteen ja arjen turvallisuuteen liittyviä esitteilyjä ja aktiviteetteja. Kaikki yhdistykset ovat tervetulleita mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan myös sitä tapahtumaa.

Lähellä.fi-palvelu on yhdistysten asialla

Uusi lähellä.fi palvelu korvaa aiemmin Kes-

Viherkasvien vuosihuolta Sillalla, kuva: Sanna Haapakangas

ki-Pohjanmaalla käytössä olleen eViLJO yhdistysrekisterin. Lähellä.fi-palvelu on maksuton viestintäkannava kaikille yleishyödyllistä toimintaa tarjoaville yhdistyksille. Palvelun avulla ihmiset löytävät helposti monenlaista järjestö- ja yhdistystoimintaa omalta asuinalueeltaan. Yleishyödylliset toimijat saavat lähellä.fi-palvelun avulla näkyvyyttä omalle toiminnalleen.

Lähellä.fi-palvelu koostuu 16 alueellisesta toimijasta, joihin lukeutuu myös Kosti ry. Kuten aiemmin eViLJO, myös lähellä.fi palvelu vahvistaa yhdistyksen viestintää, saavutettavuutta sekä verkostoitumista. Nämä ovat erityisen tärkeitä etuja etenkin niille yhdistyksille, joilla ei ole omia viestintäkannavia ja kotisivuja.

Yhdistysten kannattaa rekisteröityä lähellä.fi palveluun myös varmistaakseen hakukelpoisuutensa hyvinvointialueen järjestöavustuksiin, sillä rekisteröity-

Tartu digiin kiertueella Kannuksessa, kuva: Kati Paasila

minen palveluun on ehtona järjestöavustuksen saamiseksi.

Me Kosti ry:llä autamme mielellämme myös kaikissa lähellä.fi-palvelun rekis-

teröitymisen ja käyttöön liittyvissä asioissa. Yhteystietomme löydät www.kostiry.fi

Teksti: Kati Paasila

Turvallisuus on tärkeä osa paikallisyhteisön hyvinvointia

Kyläturvallisuus 2025 -hankkeessa on kehitetty paikallisyhteisöjen ja kansalaisten turvallisuusosaamista ja resursseja siten, että ne voidaan kytkeä tehokkaammin osaksi alueellista ja paikallista turvallisuustyötä ja yhteistyöverkostoja. Toiminta tuottaa ennakoitavaa suorituskykyä sekä parantaa paikallisyhteisöjen ja laajemmin yhteiskunnan häiriönsieto- ja palautumiskykyä erilaisista häiriö- ja poikkeustilanteista.

Suomalaisen yhteiskunnan resilienssi tukeutuu vahvasti kansalaisten valmiuksiin ottaa vastuuta itsestään ja lähimmäisistään myös häiriötilanteissa. **Kyliä vahvuuksia ovat mm. paikallistuntemus, naapuriapu ja yhteisöllisyys, kokemukset omatoimisesta selviytymisestä sekä olemassa olevat paikalliset kyläyhdistysten verkostot.** Kyläturvallisuutta edistäviä hankkeita on toteutettu eri puolilla maata, mutta toiminta on ollut pirstaloitunutta, mikä on hidastanut käytäntöjen laajempaa käyttöönottoa.

Kaksivuotisen hankkeen tuella on koottu tunnistettujen toimivien mallien ja paikallisten kokeilujen pohjalta turvallisuuskoulutusten työkalupakki sekä verkoston keskinäistä viestintää parantavien tukevien apuväli-

neet. Hankkeen yhteydessä on vahvistettu aiheeseen perehtyneiden kyläturvallisuuskouluttajien verkostoa tukemaan toiminnan jatkokehitystä.

Suomessa tehtävälle kyläturvallisuustyölle luodaan selkeämmät käytännöt, jotka koetaan yhtenäisemmiksi toimintamalleiksi. Suomen Kylät ry yhteistyöverkostoineen luo puitteet toiminnan hankeriippumattomalle jatkuvuudelle sekä kyläturvallisuuteen liittyvän osaamisen tuottamiselle ja kokemusten koordinoitulle jakamiselle valtakunnallisesti.

Hanke toteutettiin Palosuojelurahaston ja Keskitien säätiön tuilla ajalla 1.1.2021-31.3.2023. Hankkeen seminaaritallenteet ja muu materiaali löytyvät Suomen Kyliä kotisivuilta

materiaalipankki-osiosta.

Keskipohjalaisten Kyliä alueelle hankittiin hankkeen toimesta Kaustisen Salonkylälle kriisitilanteissa käytettävä kyläradio ja 25 kappaletta palosammuttimen, sammutinpeitteen ja palovaroittimen sisältävää pakettia. Paketit toimitetaan Keskipohjalaisten Kyliä jäsenkylille.

Kyläturvallisuus 2025 -hankkeen esityksestä muokkasi Esa Erkkilä, kyläasiamies

Hankkeen aikana hankittiin Keski-Pohjanmaan kyliä tiloihin 25 pelastuspakettia. Jos olet KP Kyliä jäsen ja teille ei ole vielä toimitettu pelastuspakettia, voitte olla asiasta yhteydessä kyläasiamies Esa Erkkilään.

KOSTI RY
Verkostojärjestö Keski-Pohjanmaalla

- Yhdistys- ja kansalaistoiminnan kehittäminen
- Yhdistysten edunvalvonta
- Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen

Yhdistystoiminta on nyt kaikkien toimintaa

Eläkeläisjärjestöt iäkkäiden ja yhteiskunnan tukena

Vapaus yhdistyä ja toimia yhteisen asian puolesta on kansalaisten perusoikeus. Tänä päivänä sitä käyttää yli 70 prosenttia suomalaisista. Monella meistä on useampikin jäsenkortti. Yhdistysten välittämä tieto, tuki ja verkostot ovat tärkeitä julkisen palvelujärjestelmän rinnalla. Yhdistys on hyvä ja luotettava tapa hallinnoida ja johtaa toimintaa. Vapaaehtoistoiminta ei edellytä yhdistyksen jäsenyyttä, luottamustehtäviin jäsenyys tarvitaan. Tyypillisiä vapaaehtoistehtäviä ovat esimerkiksi erilaiset talkoot, ystävätoiminta ja tapahtumien järjestäminen. Vapaaehtoistoimintaa organisoivat järjestöjen lisäksi seurakunnat ja yhä useammin myös erilaiset julkiset laitokset, kuten sairaalat ja vanhainkodit.

Eläkeliitto tiedottaa ja vaikuttaa

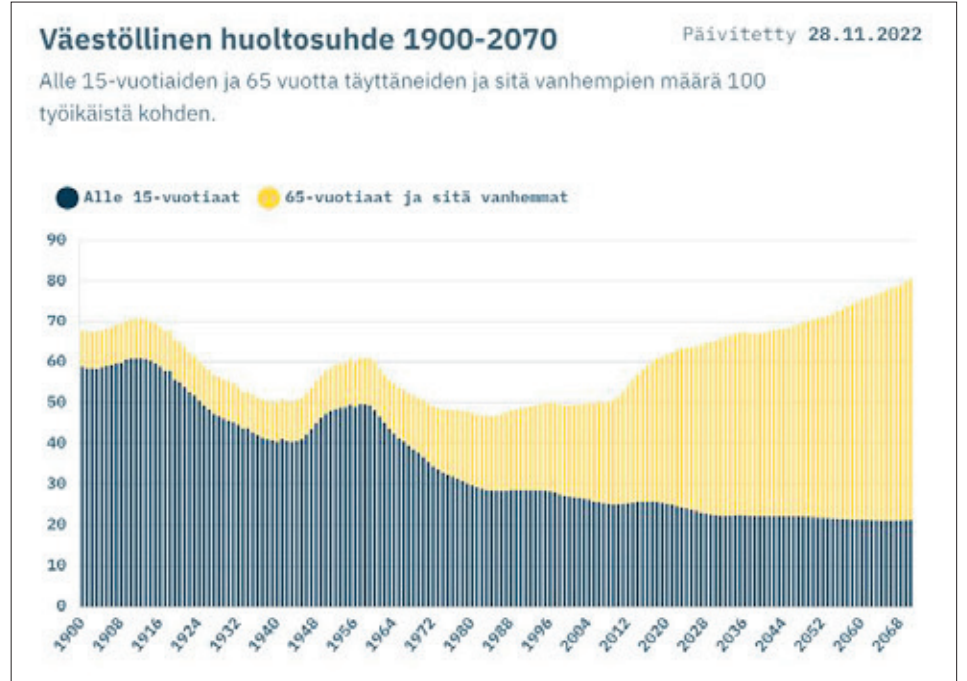
Eläkeliitto (elakeliitto.fi) tarjoaa eläkeläisille ja ikäihmisille ajankohtaista tietoa ja monipuolista tekemistä. Iäkkäiden keskinäisten eriarvoisuuksien vähentäminen on suuri mahdollisuus yksilöille ja koko yhteiskunnalle. Ikäohjelman toimeenpano-ohjelmassa on kiinnitetty huomiota siihen miten pienituloisille ja matalammin koulutetuille tarjotaan paremmat mahdollisuudet ylläpitää ja kohentaa omaa hyvinvointiaan, terveyttään ja toimintakykyään. Paikallisyhdistykset ovat myös ottamassa vastuuta asiassa.

Uusien eläkeläisryhmien tavoittaminen ja saaminen mukaan yhdistyksen yhteisölliseen toimintaan voisi osaltaan vähentää niitä lisäkustannuksia, joita on

kertymässä yhteiskunnalle – mikäli ihmisten vointi heikkenee. Eläkeliiton yhdistys voi paikallisesti tarjota matalan kynnyksen palveluja, jäsenyhdistyksissä viihdytään ja toimitaan yhdessä. Paikallisyhdistyksen jäsenenä pääsee nauttimaan retkistä, monista aktiviteeteista ja yhteisöllisyydestä, harrastaa liikuntaa tai kulttuuria. Voi tavata samanhenkisiä ihmisiä, osallistua erilaisiin tapahtumiin ja koulutustilaisuuksiin, sekä toimia muita tukevana vapaaehtoisena.

Tulevaisuuden palveluasumisen haasteet

Kunnissa toimivat yhteisöllistä asumista tukevat yhdistykset, jotka mahdollistavat turvallisen ja itsenäisen vuokra-asumisen lähellä palveluita. Tulevaisuuden haasteena on palveluasumisen kehittäminen niin, että vastaamme esim. vuonna 2040 eläkkeelle jäävien vaatimuksiin yksilöllisestä ja esteettömästä laadukkaasta asumisesta. Kyläyhdistysten

kuva: Prof. Markku Wilenius Kansallinen ikäohjelman juhlaseminaarista 9.3.2023

palvelujen kehittämisessä ja kehittämissuunnitelmassa on myös kehitys huomiotava.

Miten varaudumme asumisen ja terveydenhuollon palveluissa siihen, kun seuraavan kahden vuosikymmenen aikana yli 65-vuotiaiden määrä vähintäänkin

kaksinkertaistuu?

Olemme kansakuntana ikääntymisen edelläkävijöitä. Me voimme osoittaa, että se on myös todellinen mahdollisuus. Siinä eri yhteiskunnallisten ryhmien vuorovaikutuksella ja yhteistyöllä on ratkaiseva rooli.

Teksti: Mikko Hänninen
Vanhustenkotiyhdistys,
Eläkeliitto ja
Vanhusneuvosto

Maaseutupolitiikan Hyvä elämä maaseudulla –kiertueella haetaan oivalluksia moniäänisen ja rakentavan keskustelun kautta

Maaseutupolitiikan neuvosto järjestää yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa kiertueen, jonka tavoitteena on lisätä maaseutupolitiittisen keskustelun moniäänisyyttä sekä ymmärrystä arjesta ja elämästä eri alueilla. Kiertue saapuu jokaiseen maakuntaan aikavälillä 09/2022-12/2023.

Hyvä elämä maaseudulla –kiertueella toiminnallistetaan Ajassa uudistuva maaseutu - maaseutupolitiittista kokonaisuohjelmaa 2021-2027 sekä Mahdollistetaan maaseudun tarinan jatkuminen -julkilausumaa, jotka kytkeytyvät hyvän elämän edellytysten varmistamiseen, vahvistamiseen ja kehittämiseen maaseuduilla. Kiertueella haetaan kokonaisuohjelman ja julkilausuman tavoitteille laajempaa eri tahojen ja toimijoiden

sitoutumista. Samalla pyritään tunnistamaan alueellisia painoituksia sekä paikallisesti ja alueellisesti eri puolilla Suomea tehtävää maaseutupolitiittista työtä.

Hyvän elämän kiertueen tilaisuudet suunnitellaan yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa. Kuhunkin tilaisuuteen nostetaan keskusteltavaksi kolme keskeisimmiksi koettua teemaa. Niihin syvennytään rakentavan Erätauko-keskustelun menetelmin, moniäänisen kutsuvierasjoukon kanssa. Kiertueen tavoitteena on lisätä ymmärrystä valitusta aiheesta sekä osallistaa myös tule kuulluksi tai osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun. Oivalluksia viedään tilaisuuksien jälkeen evästyksinä eteenpäin kansallisessa poikkihallinnollisessa

ja sektorit ylittävässä maaseutupoliittisessa työssä.

Kiertue luo siltaa edellisen ja seuraavan valtakunnallisen Maaseutuparlamentti-tapahtuman välille. Kiertueella jatketaan vuoden 2021 aikana käytettyä ja Kurikan Maaseutuparlamentti 2021 -tapahtumaan huipentuneita Ideafestivaali-keskusteluja hyvästä elämästä maaseudulla. Maakunnissa käytävät keskustelut huipentuvat seuraavaan Maaseutuparlamenttiin Nurmeksessa 26.-28.9.2024.

Hyvä elämä maaseudulla –kiertueen keskusteluja fasiltoi koulutus- ja konsultointiyrittäjä Maabenki. Kiertueen Keski-Pohjanmaan tilaisuus järjestettiin 4.5.2023 Kaustisella.

Kiertueen Keski-Pohjanmaan tilaisuuden keskusteluista syntyneet oivallukset huoneentaulun muodossa.

Suksee -koulutushankkeella osaamista ja verkostoitumista nuorille maatalousyrittäjille

Maatalouden rakennekehitys

Maatalouden rakennekehitys on vähentänyt maatilojen määrää ja vähentää edelleen. Samalla myös maatilojen sukupolvenvaihdokset ovat vähentyneet. MTK Keski-Pohjanmaan alueella vuonna 2022 alle 40-vuotiaiden osuus maatalouden tuenhakijoista oli 14 %, kun 40–65-vuotiaita oli 67 % ja yli 65-vuotiaita 19 %.

Maatalousyrittäjille haasteita tuovat maatilojen koon kasvu, kannattavuuden heikentyminen ja viime vuosina tapahtuneet nopeat toimintaympäristön muutokset. Aloitaneiden yrittäjien kohdalla haasteet korostuvat, koska esimerkiksi lainaa voi olla paljon.

Sukupolvenvaihdosten onnistumista edistävät sukupolvenvaihdosprosessin laajuuden tunteminen ja sen eri osa-alueiden hallinta.

Onnistuneet sukupolvenvaihdokset rohkaisevat yhä useampia niiden tekemiseen ja uusienkin omistajanvaihdostapojen etsimiseen sekä tuovat uskoa alan tulevaisuuteen. Tulevaisuudessa maatilojen kannattavuus ja toimintakyky on entistä kriittisempää huoltovarmuudelle ja omavaraisuudelle. Koulutus on yksi tärkeä tekijä nuorten maatalousyrittäjien johtamistaitojen, ennakkointikyvyn ja yritysten kannattavuuden parantamisessa.

Suksee -koulutushanke nuorille yrittäjille

Suksee on nuorille maatalousyrittäjille, sellaiseksi aikoville ja alasta kiinnostuneille nuorille tarkoitettu koulutushanke, joka toimii MTK Keski-Pohjanmaan toimialueella. Hanketta toteuttaa MTK Keski-Pohjanmaa ja hanketta on rahoitettu Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta Pohjanmaan ja

Siksi jatkuvuuden kannalta on entistä tärkeämpää saada onnistuneita sukupolvenvaihdoksia ja menestyviä, hyvinvoivia yrittäjiä jatkamaan maatalouden harjoittamista.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskusten kautta. Rahoittajina toimivat myös Itikka osuuskunta ja Liha-kunta.

Hankkeessa kehitetään nuorten osaamista ja hyvinvointia koulutuksen kautta. Hankkeessa keskitytään muun muassa spv-prosessin ja johtamisen eri osa-alueisiin, investointiprosessiin sekä itsensä ja hyvinvoinnin kehittämiseen. Tavoitteena on, että nuorten maatalousyrittäjien omat ammatilliset verkostot vahvistuisivat ja heidän toimintansa perustuisi vahvemmin myös markkinatuntemukseen.

Hankkeen toiminta on tarkoitettu kaikille nuorille

tuotantosuunnasta riippumatta. Hankkeen toiminta-aika on vuoden 2024 loppuun ja tiedossa on koulutusta sekä verkossa että kasvatusten. Hankkeeseen voi tutustua tarkemmin hankkeen nettisivuilla keski-pohjanmaa.mtk.fi/suksee tai Instagramissa (@sukseehanke) ja Facebookissa (Suksee).

*Teksti: Hanna Mäki-Asiala
Hanketyöntekijä
Suksee -hanke,
MTK Keski-Pohjanmaa*

**Konehuolto
M. Alatalo Ky**
puh. 040 513 6673
www.konehuoltoalatalo.fi

PELLON **GEA**

- Karjatalouskoneiden asennukset ja huollot
- Pellon & GEA -sopimushuolto
- Maatalouskonekorjaukset
- Metallityöt

**OLEMME MUKANA
OLLIKKALAN MESSUILLA!**

- Jourdain kalusteet, mukana suosittu hiljainen etuaita
- KRAIBURG-matot navettaan
- Alkuperäiset Sveaverkenin lantakoneet ja varaosat, Odin, Elin, DM sekä lietepumput

ransuco.fi
Verstaantie 4, Koski TI, 02-484 080

**Kaivinkonetyöt sekä
maa-aines kuljetukset**

**Traktoriurakointi
Lavettikuljetukset**

KONEURAKOINTI
M.LAMPELA 0405734362
www.koneurakointilampela.fi koneurakointi.lampela@gmail.com

TRAKTORIMYYNTI

VARAOSAT

Christoffer Backlund, 050 350 0686
Rasmus Backlund, 050 913 2200
www.inter-tractor.fi

Timo Hirvi, 06 832 6100
Jouko Männistö, 044 572 7550
www.inter-osat.fi

INTER tractor **INTER osat**

Heinolankaari 24, KOKKOLA

KP Kylät ry
mukana
Ollikkala
Messuilla

Tervetuloa kestävään
tulevaisuuden ammattiin

LUONNONVARA- ALALLE!

Maatalousala, Kannus

• Maatilatalous • Maatalousteknologia • Eläintenhoito (Kennelala) • Turkisala

Metsäala, Kannus

Hevosala, Kaustinen

Luonto- ja ympäristöala, Perho

Tutustu myös Perhon lukion metsästys- ja luontolinjaan, joka järjestetään yhteistyössä Kpedun kanssa.

Lisätiedot: Keski-Pohjanmaan ammattiopisto,
www.kpedu.fi, hakijapalvelut@kpedu.fi, p. 040 808 5010

kpedu

Nuorten ja aikuisten kouluttaja

Ollikkala Messut 18-19.8.2023

Keski-Pohjanmaan Maaseutunäyttelyt ry on valtakunnan onnekkain messujärjestäjä. Me saamme tehdä Ollikkala Messujen järjestelyissä yhteistyötä Suomen suosituimman Maaseutuoppilaitoksen, Kpedu:n, kanssa. Kannuksessa on nyt poikkeuksellisen hienot puitteet. Uusi navetta on todella suuren kiinnostuksen kohde jo ennakkokommenttien perusteella. Uutta asfaltoitua pihaa saatiin rakentamisen yhteydessä runsaasti lisää, joten näyttelyosastoja ei tarvitse sijoittaa pelloille, jätetään ne työnäytöksille.

Toinen ilonaihe on koulun henkilökunnan panostus messujen hyväksi. He ovat onnistuneet tartuttamaan innostuksensa myös opiskelijoihin, jotka tänäkin vuonna osallistuvat suurella joukolla järjestelyihin. Innostuneita ovat paitsi Kan-

nuksessa opiskelevat, myös Kokkolan yksiköistä tapahtumaan tulevat porukat. He tulevat mm turvaamaan ja ohjaamaan liikennettä, järjestämään messuruokailua ja organisoimaan lipunmyyntiä.

Tänä vuonna teemana on huoltovarmuus. Tilanne Euroopassa on pakottanut meidät miettimään vakavasti välttämättömien hyödykkeiden saatavuutta kriisitilanteissa. Riittääkö kotimainen ruoka? Pystymekö tuottamaan riittävästi ruokaa? Mitä energialähteitä on käytettävissä? Ovatko ympäristötavoitteet ja huoltovarmuus törmäyskurssilla? Miksi hinnat käyttäytyvät holtittomasti poikkeusoloissa? Näitä aiheita pohditaan arvovaltaisissa paneelikeskusteluissa perjantaina valtakunnallisesta näkökulmasta ja lauantaina maakunnallisesti.

|| Riittääkö kotimainen ruoka? Pystymekö tuottamaan riittävästi ruokaa? Mitä energialähteitä on käytettävissä? Ovatko ympäristötavoitteet ja huoltovarmuus törmäyskurssilla? Miksi hinnat käyttäytyvät holtittomasti poikkeusoloissa?

Huoltovarmuus näkyy varmasti myös messuosastoilla, joita on jo nyt varattu ennätysmäärä. Suuret kone- ja myyjät tuovat uusimmat rehuntuotantokoneet työnäytöksiin ja lisäksi nähdään lannanlevitystä ja kalkitusta, kun rehut on korjattu talteen. Suurten toimijoiden vastapainona paikalla ovat pienet erikoistuneet ruoantuottajat ja käsityöryhmittäjät. Taas vähän järeämpää kalustoa ovat metsäkoneet. Erittäin ajankohtainen on vapaaehtoisen maanpuolustuksen osasto. Ja sitten tietysti tulevien farmarien osasto. Lapsille on varattu runsaasti näkemistä, kokemista ja tekemistä.

Vielä siitä uudesta navetasta. Vaikka eläintiloihin ei voi päästää vieraita, näkymät ovat aika juhlalliset, kun koko sivun pituiset verhoseinät avataan. Lisäksi sisällä yläkerrassa on pieni tutustumistila, josta voi nähdä esimerkiksi lypsasemaliikennettä. Ja tämän lisäksi useammassakin paikassa messualueella voi päästä virtuaalisesti tutustumaan navetan sisätiloihin näyttöruudulla.

Tervetuloa messuille!

Teksti: Marko Kivellä,
Keski-Pohjanmaan maaseutunäyttelyt ry

TYÖKALUÄSSÄ

VARUSTAA TEKEVÄN IHMISEN.

www.tyokaluassa.net

LOJUUKO PIHASSASI TURHAA
METALLIROMUA
TAI ROMUAUTO?

Noudamme ja vastaanotamme metalliromut sekä suuremmat komponentit!

Puh. 040 125 3140

PURKUOSIEN VERKKOKAUPPA
WWW.OSALO.FI

Annamme autoista virallisen romutustodistuksen!

Indolantie 10 • 67600 Kokkola • info@osalo.fi • Avoinna ark. 7:30-16:30

Mini-hinta

Merkituotteet jatkuvasti edulliseen minihintaan!

Sun Classic Lemon
KONETISKI-TABLETTI
• 70 kpl (0,09/kpl)
• maskindisktabletter

5⁹⁹
kpl

Valio
JOGURTIT
• 950 ml (1,99/l), 1 kg (1,89/kg)
• yoghurt

1⁸⁹
kpl

Kari Niemen Kananojan
KOIPALOJA
• n.1,5 kg (3,99/kg)
• lärbensbitar av kyckling

3⁹⁹
kg

Omo
PYYKIN-PESUNESTE
• 1 l (4,50/l)
• yksittäin 4,95
• flytande tvättmedel

9⁰⁰
2 kpl

Dove ja Dove Men+Care
SUIHKUSAIPPUAT
• 225-250 ml (8,36-9,29/l)
• duschtvål

2⁰⁹
kpl

Vaasan
ISOPAAHDOT
• 500-525 g (3,79-3,98/kg)
• stora rostbröd

1⁹⁹
kpl